

S'Arenal de Mallorca

Publicació independent de
la comarca de S'Arenal.
Edita: Associació de Veï-
nats.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit.
DIPÒSIT LÈGAL
PM 473-80.
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres, 132.
Apartat de Correus, 124 -
07600 - S'Arenal de
Mallorca.
Telèfon: 265005.

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. VII - NUMERO - 133

15 D'OCTUBRE DE 1987

PREU: 75 PTES.

Kio compra Son Verí a FECSA

La companyia Kuwait Investment Office, KIO, ha comprat la urbanització de Son Verí a FECSA. Seixanta hectàrees de la costa arenalera que han costat més de dos mil milions de pessetes. L'acord, que es féu a través de l'empresa holandesa Koowlmes Overand, ha suposat per a les Forces Elèctriques de Catalunya una quantitat notablement superior a la que invertí en la urbanització, uns set-cents milions de pessetes.

Te inversions a Mercedes Benz, als bancs d'Anglaterra, d'Escòcia, Central i de Biscaia, a Explosivos Rio Tinto i a Torras Hostench.

Amb aquesta operació retorna a les inversions en hosteleria després de la venda del seu paquet d'accions d'HOTASA a la Cadena Sol.

HOTEL BAHIA DE PALMA

SALA DE JOCS — BINGO

SERVICI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB XURROS ENTREPANS I PLATS
VARIATS

**AL SERVEI DE S'ARENAL I
DE MALLORCA**

CADA VESPRE A
PARTIR DE LES SET

Imprenta

unigraf
C.B.

- TIPOGRAFIA
- OFFSET

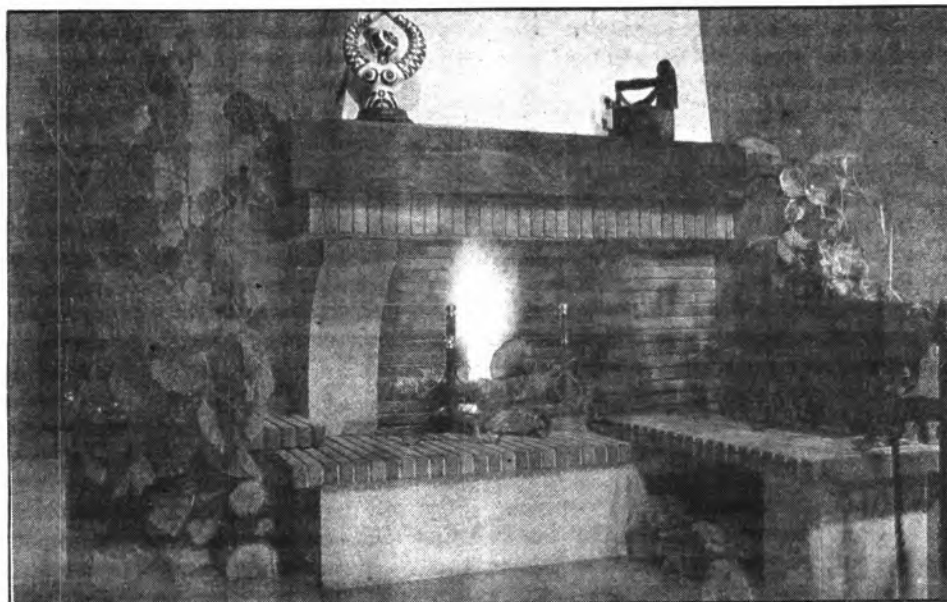
Carrer Delfín. 5. Tel. 26 83 09. Ca'n Pastilla.

**ESPECIAL
FIRES DE
LLUCMAJOR**

TENIM UNA GRAN VARIETAT DE BROLLADORS, COLL DE
CISTERNA, ESTATUES, JARDINERES I COSSIOLS PER
DECORAR EL VOSTRE JARDI
VISITAU-NOS SENSE COMPROMIS

**MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ -
MARÍ**

CARRETERA DE MANACOR, 403 - TELF.: 24.02.25
SON FERRIOL
DISSABTES DE MATÍ, OBERT

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de
Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	255440
Taxi-Telèfon	273722

A la part de
Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Ràdio Taxi	263080
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampil	264193
Servici Municipal d'aigües Sosegur	262493

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Carrer

Població Tel.

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 900 Ptes.**

Forma de pagament:

☐ **Rebut domiciliat a un Banc**

Banc Suc.

Compte n.º Titular

☐ **Comptat** **Firma**

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Cami

Canteres, 132, S'Arenal.

Kio entra a Balears a través de la compra de Son Verí de S'Arenal a FECSA

Els plans de KIO a Son Verí, que consta d'unes seixanta hectàrees, són construir una urbanització turística, amb zona hotelera, apartaments i vivendes unifamiliars. Les obres ja començaren amb FECSA i, segons les clàusules del contracte, serà la filial de l'elèctrica la que les haurà d'acabar. Posteriorment passaran a KIO, que es reparteix el capital amb Quail. L'esmentada urbanització tindrà una superfície de 160.000 metres quadrats.

Retorn al turisme

Segons fonts de FECSA consultades, el destí de Son Verí pot ser molt bo, encara que FECSA no sap exactament què passara amb la finca. Tot apunta al fet que l'adquisició passarà a mans d'una de les empreses amb capital de l'inversor àrab: Prima Immobiliària. D'aquesta manera, KIO torna al camp turístic on no invertia des que fa uns mesos vengué a la Cadena Sol la seva participació a HOTASA (prop d'un 30 %).

Es desconeix si KIO farà noves inversions a les Illes, encara que això seria previsible tenint en compte que aquest imperi només fa tres anys que començà a invertir dins l'estat i que ja hi porta dos-cents cinquanta milions de pessetes. El seu tempteig dins l'àmbit dels hotels, el fet que hagi comprat la paperera Torras Hostench, crean el principal grup privat industrial i que s'hagi ficat també en químiques (ERT i Cros) fa que puguem pensar en noves notícies al respecte.

Venda d'actius

Naturalment, FECSA ha venut aquests terrenys per fer front a la crisi recent que ha atravesat. La quantitat puja a 5.289 milions de pessetes i constitueixen els interessos de quatre emissions d'obligacions, i una de bons. En poques setmanes ha de portar a terme la venda d'actius. A més de Son Verí, la companyia elèctrica ha venut la línia d'alta tensió que enllaça la central hidràulica Estany - Gento Sallent a Sentmenat (Catalunya). Els cent seixanta quatre quilòmetres de línia ha estat comprats per l'empresa pública Red Eléctrica per sis mil milions de pessetes.

Tres grups àrabs

Amb KIO ja són tres els grups de capital àrab disposat a invertir a les Illes. Al marge de l'aventura marbellenca de Hohenlohe - Bendinat, el primer gran consorci amb interessos fou Kasser Al Hamra Sevices, que s'installà a Palma a finals de l'any passat per dedicar-se a la compra de solars i immobles de la zona costanera. De moment, només se sap que hagi construït una mesquita al Passeig Mallorca, semblant a la que hi ha a Marbella.

El segon grup amb capital àrab és el grup saudita vinculat directament a la família reial d'Aràbia Saudita, els quals han invertit vint-i-cinc mil milions de pessetes en l'edificació d'un complex turístic a Cala Galdana, Menorca. Possiblement les intencions de KIO a Son Verí siguin semblants.

Kio

El grup KIO prové d'un dels fons d'inversió creats fa vint-i-cinc anys pel Ministeri de Finances de Kuwait per tal de donar sortida a les inversions estatals i privades del país. Es nodreix del deu per cent dels ingressos petrolers de l'estat i depèn directament de la Kuwait Investment Authority, agència oficial d'inversions. Com ho féu, KIO, per pujar com l'escuma? Molt senzill. En lloc de posar els ingressos del petroli als comptes bancaris nord-americanes com feien altres grups àrabs, el grup invertí en la compra d'indústries, empreses i immobles, aconseguint rendibilitats molt més altes.

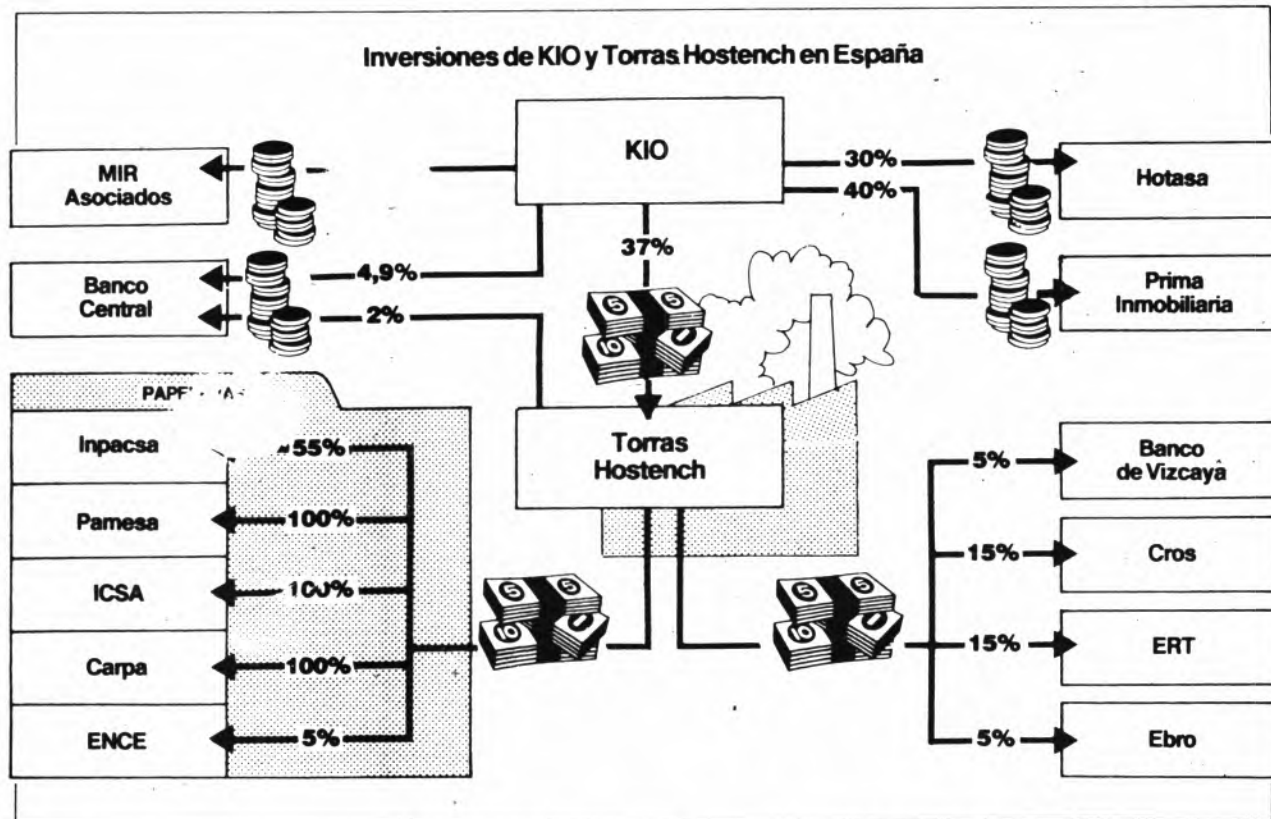
El quarter general d'aquesta poderosa inversora que s'estén en més de seixanta països, és a la City de Londres, on hi treballen tan sols cent-cinquanta persones. El president de KIO és el xeic Fahd Mohamed Al Sabah, cosí de l'emir de Kuwait. Quan es fixen en

un nou país mai es llancen a la valenta, cerquen primer un soci natiu, si és possible amb experiència a la borsa i després actuen. En el cas de l'Estat espanyol, l'home clau és el president de la financera Quail a l'Estat, Xavier de la Rosa Martí. Hem d'afegir que el grup realitza les seves inversions segons criteris de rendibilitat, sense participar directament en la gestió de l'empresa.

El 18 % de les inversions mundials del consorci són a Gran Bretanya, un altre 30 % és al Japó i els Estats Units i un altre 15 % a Alemanya Federal. KIO té un 18 % de Mercedes Benz, un 10 % del Royal Bank ok Canada, un 9 % del Banc d'Anglaterra i un 8 % del Banc d'Escòcia, entre altres participacions internacionals.

Set dades

1984.— KIO s'associa amb Sol per comprar HOTASA.

1986.— Pel setembre adquireix el 24.9 % de capital de l'empresa catalana Torras Hostench per sis mil milions de pessetes. Torras Hostench compra la Papeleira del Mediterraneo al INI.

Per l'octubre del mateix any adquireix el 4.9 % del Banco Central per 14.000 milions de pessetes.

1987.— Pel març ven Inpaca (paperera que havia comprat el 1984) a Torras Hostench. Adqui-

rex també el 5 % de l'Empresa Nacional de Celulosas.

Pel juny d'aquest mateix any amplia capital a 55.000 milions de pessetes, amb la qual cosa la participació de KIO augmenta al 37 %. To-

rras Hostench adquireix el 2 % del Banco Central, el 5 % del Banco de Vizcaya, d'Ebro, de la Compañia de Azúcares i Alcoholes i el 15 % d'ERT i Cros.

Pel setembre d'aquest any compra Son Verí

AUTOLAVADO ARENAL

Rentat automàtic en 10 minuts
Canvi d'oli pegats.
Compra venda de cotxes.

Carretera Militar, 217
Davant l'ambulatori. Tel. 265618.
S'ARENAL DE MALLORCA.

Tenis Arenal

SON VERI TELEFONS: 26 38 34 - 26 31 12 *Esport Centre*

Cafeteria Snack-Bar-Jardí Graella
Ideal per a que disfruti tota la família

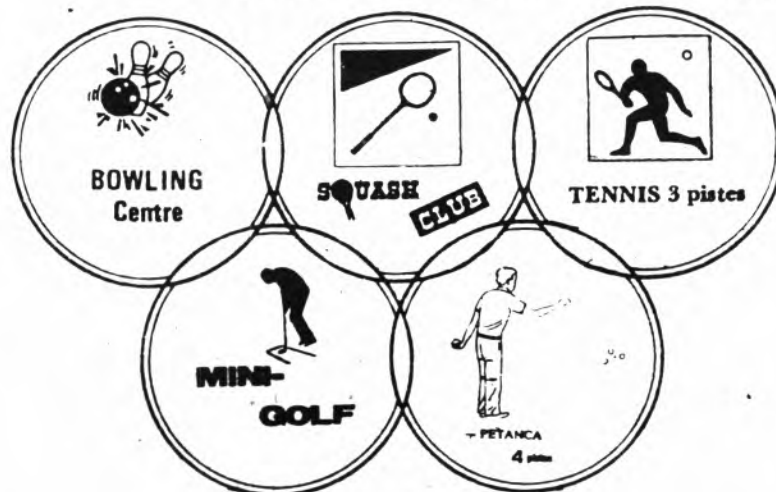
Penya Mallorquinista S'Arenal.

Local Social

Club Petanca

SON VERI

U. E. S'Arenal

ESTAM AL SEU SERVEI

Magnífica PISCINA amb hamaques i terraces envoltades de pins.
Piscina infantil amb tobogan.
Piscina amb trampolí.
Tobogan hidrotub de vint-i-cinc metres de recorregut.

EL ARENAL. OFICINAS, ALMACEN Y EXPOSICION:
Historiador Diego Zaforteza, 3 - Teléfs 263772 - 260087

LLUCMAJOR. ALMACEN Y EXPOSICION:
Ronda de Migjorn, s/n. - Teléfono 660701

PALMA DE MALLORCA.
ALMACEN Y EXPOSICION: Pol. Son Castelló (La Victoria)
Gran Vía Asima, 1 - Teléfs 204702 - 204762
ALMACEN: Calle Aragón, 139 - Teléfs. 272355 - 272364

**almacenes
femenías s.a.**

materiales de construcción

Els professionals

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS, NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

AVINGUDA DE BARTOMEU RIUTORT, ENTRE BALNEARIS
112

CA'N PASTILLA - TELS.: 26 01 19 - 26 45 63

MASCRESCO, S.A.

CARNS I ALIMENTS MAS CRESPO, S.A.

CA'N CAIMARI, 10 - TELÉFON: 26.53.04

TELEX: 68825 MASC E

07007 COLL D'EN RABASSA

POLLASTRES rostits per menjar o per endur-se'n.

Qualitat en HAMBURGUESES, "PINCHOS" I ENTREPANS.

Carrer Dos de Maig, cantonada Josep M. Quadrado.

Tels. 269017-10 - S'Arenal de Mallorca.

La fotografia està presa al restaurant del Club Nàutic Arenal. Un grup d'amics periodistes asseguts a la taula. D'esquerra a dreta: Joan Antoni Bauçà, Gabriel Genovart, Tomeu Sbert, Ventura Blanch, Francesc Riutort i el fotògraf que era Torreló. S'ARENAL DE MALLORCA vol tenir relacions amb tothom.

Desertització

El temps està canviant No ens referim ni al temps cronològic (temps fugit), ni a la revista «El Temps» que s'edita al País Valencià. Ens referim al temps meteorològic.

Ho diuen els metereòlegs: el planeta Terra ha augmentat la seva temperatura i es preveuen canvis climàtics importants. Un d'aquests canvis climàtics, suposa que amples zones dels cinc continents es desertitzaran i una de les zones que es pensa que es desertitza amb major rapidesa és el sud d'Europa, els territoris banyats per la Mar Mediterrània i que es troben més aprop de la regió amb clima desèrtic càlid més gran del món: el Sàhara. Entre aquestes àrees afectades per una futura desertització es trobaria la part oriental d'Andalusia, la Manxa i el País Valencià i, ja fora de la península, les illes Pitiüses.

Ningú no dubta ja que l'acció de l'home sobre la Naturalesa ha provocat greus desequilibris que ara han afectat la meteorologia, en un procés que tanmateix ve de lluny. La contaminació atmosfèrica industrial, l'ús de productes gasosos que destrueixen la capa d'ozon, la destrucció d'amples zones forestals, són algunes de les causes que més grau de responsabilitat tenen en aquests canvis climàtics de què parlem.

Solucions a aquests problemes sens dubte que n'existeixen encara, si més no per evitar que la degradació de l'entorn natural, per culpa de l'acció de l'home, augmenti i acabi posant en perill la mateixa existència humana, però cal una conscienciació generalitzada del perill potencial que ens amenaça. Fa poc se celebrà una conferència mundial a Suïssa, on s'arribà a l'acord de suprimir la utilització de productes que puguin perjudicar la capa d'ozon que ens protegeix dels raigs x i ultravioletes procedents del Sol, una decisió important que hauria de ser seguida per moltes altres destinades a mantenir tan neta com sigui possible l'atmosfera que respiram. Però encara queda molt de camí per fer en aquest sentit.

Una de les causes més apuntades, com a culpable de canvis climàtics, és la destrucció d'amples àrees forestals. Si preocupant és la destrucció dels boscos a l'Amazònia, Malaisia o Àfrica Central, no ho és menys la pèrdua de zones poblades d'arbres a les nostres illes i, en general, als Països Catalans. Les dades dels últims anys són significatives:

Hectàrees de superfície arbrada cremada			
	1984	1985	1986
Illes Balears i Pitiüses	197	215	216
Catalunya (1)	3.429	7.323	41.631
País Valencià	11.090	26.262	4.117

(1) Sense poder incloure xifres referides a la Franja de Ponent, Andorra i Catalunya-Nord, per manca de dades.

Front a la destrucció forestal, identificada amb els incendis, que tanta importància tenen en l'equilibri ecològic i climàtic, probablement sí que ja es poden prendre mesures immediates, que podrien anar d'unes bones mesures preventives de l'incendi al bosc, fins a la repoblació de les zones despoblades, amb vegetació autòctona.

El mal que ja està fet als nostres boscos, difícilment es podrà compensar en la seva totalitat, però amb repoblacions intensives probablement es podran evitar perjudicis majors. Dir que la conservació de la Naturalesa és cosa de tots, potser seria generalitzar massa, però no hi ha dubte que tots, en un grau mínim si voleu, tenim una certa responsabilitat en el respecte del nostre entorn, sobretot quan ens haguem conscienciat de la importància que té respecte del nostre futur i de les generacions que ens seguiran.

RAMON TURMEDA

El president de l'Associació de Veïnats de S'Arenal, Toni MARTI, cada any reuneix en un dinar de germanor els companys quintos del 60, que anaren des de Mallorca a Cadis a fer la mili, concretament a Infanteria de Marina. Que aquesta foto i comentari serveixi per a deixar constància de la reunió anual que, enguany, s'ha fet a les instal·lacions del poliesportiu Prínceps d'Espanya i, sobretot, per a avisar als altres quintos del 60 que enguany no han pogut assistir-hi per desconeixement o deixadesa que, el proper any, la festa efemèrides es farà a BINISSALEM.

Per a qualsevol informació complementària us podeu posar en contacte amb el bar JAMAICA de S'Arenal, telèfon 26 29 23.

A. de V.

La PETANCA té el seu centre, per ara, entre nosaltres. Ens referim a S'Arenal, Es Pil·larí i comarca. I es tracte del més selecte de la petanca: campions locals, campions de l'Estat i... A la fotografia hi podem veure la tripleta del C.P. S'Arenal que al TROFEU CIUTAT DE PALMA aconseguiren classificar-se en tercer lloc, després de les representacions de Catalunya i Múrcia.

El menjar de gala, com ve essent tradicional, fou el Restaurant BRASILIA, i va ser de pinyol vermell. I al lliurament de trofeus, que recull la fotografia, amb les autoritats que patrocinaren el Trofeu Ciutat de Palma, el Sr. Pasqual encara delegat d'Esports de l'Ajuntament de Ciutat. Tot això el dia 6 de setembre.

A. de V.

Notícies de la Porciúncula

La festa del Nostre Pare Sant Francesc, a més de tots els Francescs que viuen entre nosaltres ic elebren la seva onomàstica, és important i tradicional en aquesta comarca per molts altres motius. El primer, l'hotel de la Cadena RIU, actualment esbucacat i fet de nou, es diu SAN FRANCISCO i, després d'ell, com germans més o manco exitosos, fins a... quants? Una dotzena? Quasi res, feina per a centenars de famílies i fins per a milers entre tots els que vivim del turisme més o manco directament.

San Francisco és

també el nom de bateig de la població d'Es Pil·larí, enmig de polèmiques lingüístiques i ecologistes que es decideixen pel nom originari...

San Francisco és el nom del Club Petanca del mateix Pil·larí, actualment campions de la Copa de España. I per les festes de San Francisco, el 4 d'octubre, el nostre Centre Espiritual franciscà de la Porciúncula passa a primeríssima actualitat dins la zona, enmig de pinars, finestrals d'església, alegria d'ocells i tota germana criatura, la seva espiritualitat i, el que és

més divertit, «franciscana».

El nostre periòdic s'uneix a l'efemèrides, felicita a tants Francesc coneguts i desconeguts d'entre els subscriptors i no vol deixar passar l'ocasió per a pregar una oració a aquest Sant que tanta gent anomena encara amb estima, com nosaltres mateixos, «Nostre Pare Sant Francesc».

MANOLO BLANCO,

el nostre actual plusmarquista balear i resident a S'Arenal, el número 16 del carrer Sitios de Girona, des de fa ja vint-i-vuit anys, fou convidat a Eivissa per participar a la Milla Tradicional del passat diumenge, dia 4 d'octubre. I tot plegat com a actual campió de balears dels 800 metres lliures, entre d'altres especialitats. Esperam i desitjam les millons coses per a Manolo Blanco, els triomfs del

qual honoren aquesta comarca.

El passat cap de setmana hi va haver una concentració de CC.OO. a les instal·lacions de la Porciúncula dins dels seus programes d'acció i tasques laborals. Com canvien els temps!... i els homes. I en aquest cas per a millorar. De les esglésies cremades i la persecució religiosa de temps passats a la mútua prestació de serveis, instal·lacions i ideals. I que no és bo, tot això!

Dins dels concerts de la ONZENA SETMANA DELS ORGUES HISTÒRICS DE MALLORCA - 1987, patrocinada per la Comissió Diocesana dels orgues Històrics de Mallorca, en col·laboració amb la Parròquia Evangèlica Alemanyana, hi va haver el passat 2 d'octubre, a les vuit trenta del capvespre, el CONCERT PROGRAMAT PER A ORQUE DE LA PORCIUNCULA. Públic selecte i programa a part. Tant sols dir que el nostre admirat Pare Antoni Mulet poc a poc està aconseguint la revalorització de la zona de S'Arenal en aquest aspecte concret tan entranyable per a ell: els orgues històrics, la música selecte i el concert.

A. de V.

L'entrenador del club d'atletisme BODEGAS OLIVER, el nostre amic i admirat Basilio MARTINEZ, ha estat pare d'una nena. Juntament amb l'enhorabona lògica pel naixement donam també l'enhorabona pel seu bateig que es feu a la capella privada d'Esportes el passat diumenge, dia 27 de setembre. A l'acte hi assistiren la flor i nata de l'atletisme balear, amics de Basilio. El que signa fou també invitat i, a pesar de tot (quina coincidència més inoportuna que jugàs el Logroñés contra el Mallorca a la mateixa hora) hi assistí i pogué fer aquesta fotografia per a S'ARENAL DE MALLORCA, on s'hi pot veure els pares de Joana Maria. Enhorabona a tots els que hi assistiren!

II Torneig de Tennis «Tenis Arenal»

Del dia 2 al 21 de novembre.

Modalitats de simples i dobles, masculí i femení.

Termini d'inscripcions del dia 5 al 30 d'octubre al «TENIS ARENAL». Telèfon: 26 38 24.

La Crida compromet als eurodiputats pel català

Barcelona / J.C.

◇ La Crida a la Solidaritat ha compromès els partits catalans amb representació a Europa perquè formin part d'una comissió que entregará a Henry Plumb, president del Parlament d'Estrasburg, un document, acompanyat de cent mil firmes, on es demana que el català sigui reconegut com a llengua oficial a Europa.

Aquesta comissió també la integren, entre d'altres, Nadal Batle, Ramon Lapiedra i Gabriel Ferraté, rectors de les universitats de Balears, València i Politècnica de Barcelona, respectivament. A excepció d'Aliança Popular, a qui la Crida no ha convidat,

representaran els partits Antoni Gutiérrez pel PSUC, Carles Gasòliba per CDC, Concepció Ferrer per UDC, Xavier Rubert de Ventós pel PSC i Eduard Punset pel CDS.

Aquesta comissió anirà abrigada pel *tren de les nacions*, iniciativa que la Crida organitza periòdicament des de fa uns anys en defensa del reconeixement i respecte per la llengua catalana. Prop de 500 persones aniran amb el *tren* d'aquest any, que està format per una quinzena d'autocars que sortiran de diferents punts de Catalunya i de València. Per la Crida, aquesta acció no és simbòlica, encara que els resultats es veuran a llarg termini.

L'Estat espanyol, acusat de practicar tortures als presos

J.P.

BARCELONA. — L'informe d'Amnistia Internacional destaca la tortura i maltractaments a detinguts en règim d'incomunicació, per aplicació de la llei antiterrorista, i també la condemna a presó de l'objector al servei militar, Francesc Alexandri, com les seves preocupacions de l'any passat pel que fa a l'Estat espanyol.

Una de les proves que s'aporten —certificats mèdics en mà— és que 26 militants bascos extradits a l'Estat espanyol pel govern francès afirmen que han estat torturats un cop van ingressar a les presons espanyoles. Respecte a les denúncies sobre tortures i maltractaments, s'han iniciat diligències judicials que «involucraven molts agents de les forces de seguretat» i se cita el testimoni d'un tribunal, que va declarar tres membres de la guàrdia civil culpables de tortura a persones detingudes.

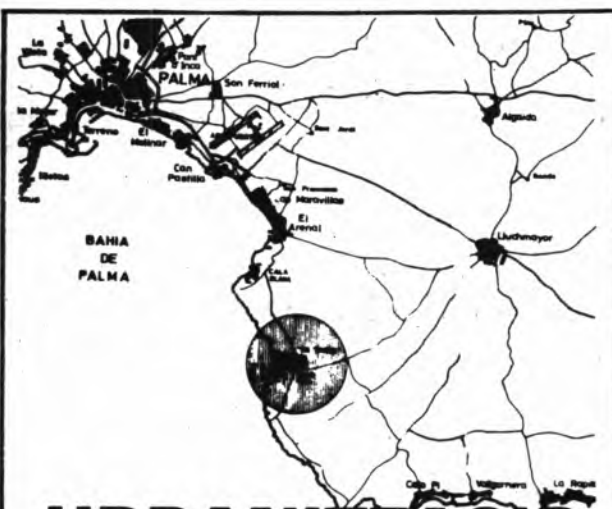
En aquest sentit, Amnistia Internacional critica alguns aspectes de la llei antiterrorista, sobretot el referent a l'ús generalitzat de la detenció en règim d'incomunicació, que, segons aquesta organització de drets humans, propicia la tortura i els maltractaments als detinguts. En aquest sentit, el ministre de l'Interior, José Barriónuevo va justificar aquest tipus de detencions per afirmar que afectaven en un 90 per cent militants d'ETA.

Es en aquest punt, que Amnistia Internacional no observa avenços pel que fa a la protecció dels detinguts i cita com a exemple l'absència de millores pel que fa a l'assistència lletrada i la no-eliminació de les restriccions processals en l'exercici de l'habeas corpus.

FORN CA'N DAMIÀ

Tota classe de pans i de pastissos
Plaça dels Nins, cantonada carr. Militar.

Avinguda Son Rigo, 5.
SUPERARENAL, carrer Tokio, s/n.
Telèfon: 260551 - S'ARENAL DE MALLORCA.

URBANITZACIÓ SA TORRE

Sortida prolongació autopista.
A la carretera de S'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.

Venda de solars devora la mar.
Visites: cada dia manco els dimecres.

La darrera oportunitat

Hi ha coses males de dir. No és popular dir que el català a les illes mai no havia estat en una situació tan precària. Cal dir que tot va bé, que tot es compondrà. I tanmateix no és cert. Fins a l'extrem que si els propers anys no hi ha accions fermes i eficaces ens podem trobar en un punt de no retorn. És la darrera oportunitat.

En els temps feliços de la ceba illenca, quan tots cabíem còmodament en el tramvia, es tractava de servir els mots —a la manera d'Espriu— per fer possible la florida futura. Hi havia l'esperança dels qui saben que el temps juga al seu favor. La llengua era perseguida, però prest o tard li arribaria l'hora al dictador i al seu règim. I el poble romania fidel, perquè no li restava altra opció, però fidel.

Els temps han canviat. Han vingut les constitucions, les lleis i els decrets.

Les persecucions han semblat acabar, i el nostre fet lingüístic ha estat reconegut oficialment. Però prest els fets —amb contundència— han esvaït els somnis. De Madrid estant s'ha dictaminat que la nostra no era la llengua de la modernitat. Aviat ens han assabentat que podem exercir el dret a usar la nostra llengua, però, això sí, mentre no afectem el dret del castellà a ser la llengua pròpia de tots.

Mentrestant l'allau immigratori, la deserció lingüística d'una franja de catalanoparlants, la imposició del castellà dins els matrimonis mixtos i la presència aplanadora del castellà dins els mitjans de comunicació i dins la societat, van fent perdre contínuament posicions a la nostra llengua. Si aquesta tendència no s'inverteix d'aquí a molts pocs anys el català haurà deixat de ser la llengua de la majoria de la població illenca.

Francesc d'Averco

Tel. 269416
S'ARENAL DE
MALLORCA

FOTO-CINE-ESTUDI

Kamari

Fotocopies a l'acte.
Reportatges foto-cine.
Carnets color.
Industrial
Publicitària.
Material fotogràfic.
Servei de revelat
per a l'aficionat.
Camí de les Meravelles.

JOIERIA
RELOTJERIA

CARRER SALUT, 21 - TEL: 26 24 15 -
S'ARENAL DE MALLORCA

Tenim dret a tot

Aquesta és una veritat que tots els catalans haurien de fer seva. Estem parlant, evidentment, a nivell de Catalunya. I això per més que, ara com ara, per raons meridiane, no puguem decidir ni fer moltes coses. Però ha de quedar clar que tenim dret a tot, amb idèntica igualtat que qualsevol país amb un Estat propi.

Entre molts connacionals hi ha una tendència a rebaixar el sostre dels nostres drets i de les possibilitats que comporten. Així, per exemple, hi ha qui diu que si algun dia esdevenim independents, l'endemà mateix ens hauríem de federar amb Espanya. O també que no ens caldria una moneda pròpia, ni un exèrcit, ni fer obligatori l'ensenyament del català, ni fins i tot ambaixades i consolsats. Aquests catalans veuen el seu —el nostre— país com una mena d'accidentat que s'accontenta amb unes croses i que renuncia a tornar a ser una persona sana i bona com les altres. Això representa la manca total d'ambició, tant ara amb l'autonomia com amb aquest demà del qual parlem. És resignar-se al mínim dels mínims, a anar fent la viu-viu considerant-se sempre inferior als habitants dels altres països. Tenim dret a tot, a fer i desfer en el nostre àmbit nacional com ens plagui, amb l'únic límit del respecte a la llibertat i a la voluntat popular dels catalans.

Hi ha molta gent que no entén què significa arribar a la independència. Pensen igual que com ho feien amb la democràcia: que consistiria en partits polítics, eleccions, sindicats i vagues. I no, com hem vist la democràcia és una realitat molt més àmplia i rica de possibilitats d'actuar i de viure, que va molt més enllà d'aquesta visió tan empobridora. El mateix podem dir del que significa la independència: és tota la vida del país que en resultarà afectada positivament. Mireu, si no, com cada dia hi ha més països que accedeixen a la independència i fins ara no n'hi ha hagut mai cap que per pròpia voluntat hagi renunciat al seu Estat sobirà. Això sol ja vol dir que la situació d'independència és molt superior en tots els aspectes a la del poble dependent o subordinat com és el nostre cas a hores d'ara.

Antoni Rovira i Virgili deia el 1929 tot parlant d'Enric Prat de la Riba: «Quin posat in-

conscient de criat hi ha en els catalans dels segles de la Decadència i àdhuc en els dels primers temps de la Renaixença! Com se'ls veu el costum de donar excuses, de fer acatament i genuflexions, d'abaixar el cap i de mirar a terra! Com se'ls endevina l'esperit de servents domèstics en les reiterades i innecessàries protestes d'affecte i de fidelitat al senyor! (...) Però Prat de la Riba és el català redreçat, orgullós, que afirma la seva convicció catalana, segur de si mateix, convençut de la pròpia raó. Heu aquí la seva força, una força de consciència.»

Part dels dirigents polítics catalans d'ara pertanyen a partits dependents de Madrid. Ara bé, tant aquests com la gran majoria dels altres diuen i repeteixen —encara que no vingui a tomb— la seva espanyolitat, una estranya *espanyolitat diferent* —diuen— de la qual els espanyols es malfien.

Si volem anar endavant és clar que ens calen homes i dones que sàpiguen i diguin el que som: catalans. I també que siguin conscients que tenim dret a tot. Fer la gara-gara a qui ens domina i viure encongits només ens porta a continuar com ara: a ser una *comunidad autónoma española de régimen común*. Per mi, Catalunya és tota una altra cosa i ha d'arribar a la igualtat amb els altres països.

Joan Crexell és escriptor

Terrorisme mascle

Isabel-Clara SIMÓ

He llegit plena d'estupor que dos individus brasilers, sense posar-se d'acord, han tallat l'orella de la seva dona, empesos per la gelosia. L'estupor no és degut, per desgràcia, a la barbàrie del cas, perquè les dones apallissades, torturades i violades són abundantíssimes i, per tant, aquesta mena de notícies són freqüents a la premsa. L'estupor me l'ha provocat el to mofeta i ridiculitzador que ha emprat el cronista. Sembla que li ha fet molta gràcia la coincidència: el mateix Estat de Bahia, la mateixa motivació i, ai las!, la mateixa víctima: la dona. Un d'ells, Souza Campos, no tenia relacions sexuals amb la seva dona des de feia quatre anys, i l'altre, Luis Teixeira, feia tres mesos que s'havia separat.

És fàcil imaginar què en diria un hipotètic psiquiatre i quin seria el diagnòstic. A la bestialitat possessiva, a la violència que engendra la impotència, al masclisme descordat i dement, hom li diu *gelosia*.

Fa temps que la paraula *terrorisme* s'ha posat de moda en els mitjans de comunicació. Però no patissiu pas, quan l'agressor és un home i la víctima és la seva esposa, mai no ultrapassarà la crònica de successos. I encara gràcies que a aquests psicòpates no se'ls penja una medalla, de tan *virils* com són!

Josep Guia: «Acceptam totes les formes de lluita»

En Josep Guia, catedràtic de matemàtiques i vicerector de la Universitat de València, va venir a Mallorca la setmana passada per parlar del Moviment de Defensa de la Terra, MDT, i de les estratègies a seguir per tal d'aconseguir l'alliberament nacional dels Països Catalans. Josep Guia, ha publicat alguns llibres, el més conegut dels quals és «Diguem-li simplement Catalunya» que ha aixecat polèmica.

A Can Salom de Petra, el trobarem amb dues dotzenes de simpatitzants i col·laboradors: ciutadans, collers, santjoaners, montuïers i petrers, gent sana, «beautiful people», que vol viure «La Terra» i la vol defensar, sense que això sia obstacle per viure la vida fruit de tot allò que la vida ens ofereix.

Havent dinat, mentre bevíem cafès i aigües tòniques, li férem entre tots a Josep Guia aquesta entrevista.

—Que és el MDT? Un partit o un moviment?

—Es un moviment que té quatre puns bàsics. Primer, unificació dels Països Catalans; segon, acceptar totes les formes de lluita; tercer, defensa del treballador, i quart, aconseguir la

independència.

—El conseller Forcadès del Govern Balear, també en demana, d'independència.

—L'independentisme està de moda i Alianza Popular se'n vol aprofitar, no oblidem però que Alianza Popular és un partit espanyol i que no fa gaire temps deia «Espanya, lo único importante».

—Quin ha d'esser el procés de Catalunya per aconseguir la independència?

—Anam de forma clara de l'espanyolisme cap a l'autonomia i aquí cap a la independència. La independència ve a recollir les frustracions i les incapacitats de les autonomies. Les incapacitats del Govern Espanyol.

—Quin paper pot jugar Mallorca en aquest procés de la independència dels Països Catalans?

—Els mallorquins estan en una situació òptima per tal de fer que els catalans del Principat trenquin la seva estructura mental de dependència dels espanyols i acceptin la realitat nacional de Catalunya.

Si qualqu vol més informació sobre el Moviment de Defensa de la Terra pot escriure a l'apartat de correus 1.598 de Palma.

COL·LEGI FRANCESC DE BORJA MOLL S'ARENAL

INAUGURACIÓ DEL PROXIM CURS 87-88
MATRICULA OBERTA PER A 1, 2, 3, 4, 5, I 6 D' E.G.B.
SERVEI DE MENJADOR
PISTES ESPORTIVES
GRUPS REDUÏTS
INFORMACIÓ: ESCOLA INFANTIL PETITTO
TELF: 26.68.15
PL. REINA MARIA CRISTINA S/N S'ARENAL

ELECTRÒNICA El Gaucho

Reparació de TV i vídeos de totes les marques.
Radio - cassettes. Instal·lació d'antenes
col·lectives, individuals i parabòliques.
Radio de cotxes.

Carrer de Mallorca, 2 - Tel: 263423
S'ARENAL DE MALLORCA

La tendresa

Josep M. ESPINAS

Permeteu-me que vagi contracorrent d'una manera tan escandalosa: deixeu-me parlar de la tendresa.

La tendresa no fa modern. És cert que a través de la fredor, el disseny i l'interiorisme d'avui han aconseguit obres excel·lents. Hi ha una moda de la fredor, del distanciament, de la *neutralitat*, i com totes les modes, dona alguns bons resultats, i com totes les modes té una vigència provisional. A vegades penso que els qui valoren de debò l'interès de la moda som els qui no la confonen amb la veritat.

Avui, la tendresa és antiquada. En el món de les formes artístiques i de les formes de relació social —també— allò que es porta és una certa impassibilitat. És curiós com mitjançant una estètica moderna una nova generació reproduceix, a la seva manera, aquell convencionalisme de fa dues o tres generacions, quan l'expressivitat antinormativa era de mal gust.

L'expressivitat tendra potser tornarà —perquè tot torna—, però de moment no és gaire ben considerada pels qui dicten les cotitzacions dels valors actuals. No sé si sóc, doncs, definitivament anacrònic o si m'anticipe al futur quan caic en la termeritat de defensar la tendresa.

Atenció, que la tendresa no és el sentimentalisme, ni és un estovament, ni és cursi, ~~sinó un~~ sentiment de dolcesa que sentim envers algú. És bonic ser dolç, que no vol dir empalagós, sinó el contrari d'eixut. La tendresa que es manifesta amb un gest, amb una suau pressió afectuosa, amb un accent de la mirada, amb l'entona-

ció d'una paraula, fins i tot amb la complicitat d'un silenci.

En català, *tendresa* és un mot tendre, precisament. Perquè aquesta terminació *esa* és dolça, més que el francès *tendresse*, amb dues essos. Aquesta única *s*, tan suau, de bellesa, puresa, tendresa... Per coherència expressiva, en canvi, *duresa* s'hauria d'escriure amb dues essos: *duressa*.

Jacques Brel va escriure una cançó molt bonica sobre la tendresa.

Perquè creus tu, bonica,
que els mariners, al port,
buiden les seves bosses
per oferir tresors
a unes falses princeses?
Per un poc de tendresa...

I no tan sols els mariners. Els reis i els paletes, els actors i els embriacs, els químics i els escombraries, els vells i els joves, els homes i les dones, els crítics literaris i els programadors informàtics, els escriptors i els lectors, tots necessitem una mica de tendresa. Tendresa és una paraula femenina, però com a valor és unisex.

Necessitem rebre tendresa, però també donar-ne. La tendresa és una mena d'oli suavitzador i flairos que és capaç d'humanitzar les relacions interpersonals, i un gest, una mirada, una paraula dita amb tendresa significa: podem viure conjuntament un instant de senzilla i profunda harmonia. Un instant de generositat vital.

Tendresa rima perfectament amb maduresa.

Tocar i tocar-se

Joaquim SOLER

Vas en metro en una hora punta i, de sobte, t'adones que una altra pell està fregant la teva. (La lleugeresa d'abillament estival ho facilita). La primera reacció és, si bé no de refús, si «que no sembla que sóc el típic paio que va cercant tocaments furtius». Alguna vegada fins i tot he vist persones —de segur que malatisses— visiblement molestes per la proximitat d'un altre cos. I també he descobert (observant la gent xalo cosa de no dir) que no sempre són els homes els que aprofiten els agombolaments ciutadans per entrar en contacte amb altres conegueres. Cada vegada que copso (ep, s'ha de ser molt observador), cada vegada que copso una d'aquestes matusseres estratègies de mut apropament, no puc evitar d'emocionar-me. Perquè malgrat que el recurs és trist, t'adones que fins i tot el ser humà més fotut o més mancat d'afecte no renuncia a tocar, a tocar i a tocar-se. Potser perquè a través de la clau genètica sabem que en la nostra pell hi ha un feix de càlides lliçons per aprendre. I no estem disposats a perdre-les.

Però sí, hi ha molta tristor en aquests fregaments escadussers, típics de l'animal urbà. Perquè és un pseudodiàleg que ja neix castrat, fet de carències, un succedani d'esquemes de carícia... Malgrat tot, si un bon dia, en una hora punta, al metro o a l'autobús, et toca d'entomar les calideses d'un cos aliè, el mínim que pots fer és somriure. I procurar pensar que tots som carn, tendra matèria que un dia es podrà de forma idèntica.

Amargs de tardor

Coloma

La ciutat despertà lentament, somniosa, amb mandra. Plovía. El «carnaval del costum» havia passat; tothom estava cansat i trist, no gosaven sortir al carrer.

havia durat massa temps; el costum (el més verinós dels verins) havia penetrat, lent i silenciosament, dins les venes dels homes d'aquell lloc i creixia poc a poc nodrit-se de la seva inconsciència.

L'ajuda, vella i estantisa, havia après a passetjar-se per la indiferència, a caminar per la humiliació del qui no serveix per res i a córrer fent cabrioles per no ensopegar contra els esculls.

Estorada, contemplava amb ulls trèmols la folia de la gent:

...I al mateix temps tothom la necessitava, tothom la volia, tothom la cridava.

Simplement oferint-se, ella hi era...

Només els menys necis (els folls), obeïnt a l'espontaneïtat, es tiraren dins els seus braços, fugint del remat apletat pel destí.

Cal fugir o quedar-se? es demanava l'ajuda, a aquesta ciutat trista, enverinada i on no hi deixa de ploure desolació.

No decidí, no pensà, empeguïda del seu dubte, s'ajupí davall d'un porxo i xiuxieujant paraules sense sentit ells la compregueren i la gombolaven.

L'estiu s'acabava lentament, poc a poc... amb mandra.

- * ULLERES
- * LENTILLES
- * APARELLS PER A SORDS
- * OPTICA INFANTIL

OPTICA S'ARENAL

JA NO CAL ANAR A CIUTAT PER SES ULLERES

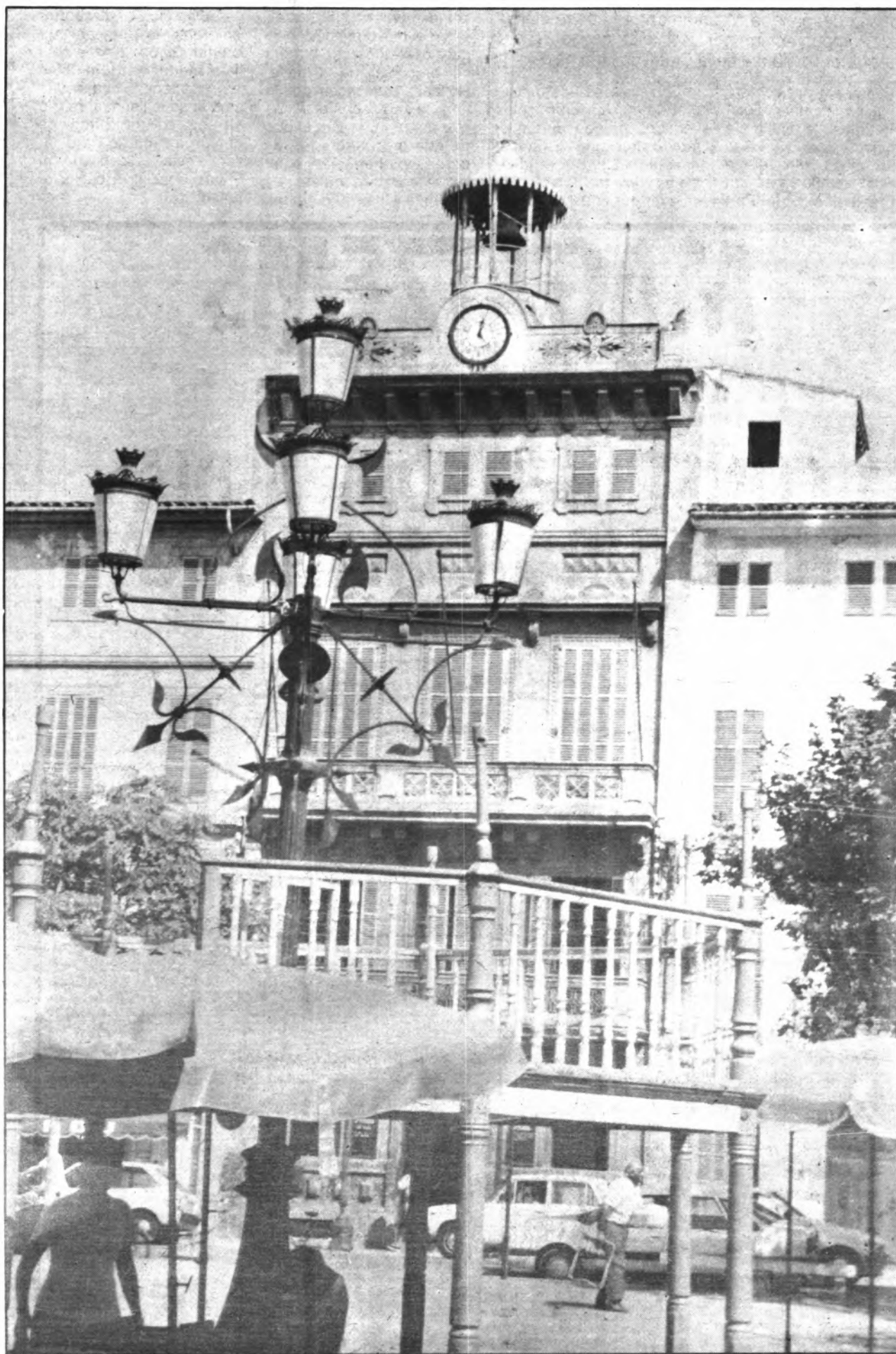
CARRER BERLIN, CANTONADA TRASIMEN

- * GRADUAM BE LES SEVES ULLERES

ESPECIAL FIRES

**DIA 18
D'OCTUBRE,
DARRERA
FIRA**

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

Entrevista a Joan Monserrat i Mascaró

Batle de la Ciutat i Terme de Llucmajor

Joan Monserrat Mascaró, nascut a Campos, l'any 1939 on va viure fins els vuit anys, casat, amb 1 fill, professor d'EGB des de les darreres eleccions, batle de Llucmajor.

Cabells i mostaxos negres, aspecte cordial, ens rep al seu despatx de l'Ajuntament. El nostre diàleg és interromput sovint per les telefonades i pels col·laboradors del batle de la Ciutat de Llucmajor.

Li demanam per començar, quins camins l'han menat fins a la batlia de Llucmajor.

—El motiu d'haver-me presentat a batle va ser un desig molt gros que el Par-

tit Socialista se vés reabilitat i no humiliat com tantes vegades ho fou durant el franquisme que li atribuï unes activitats i unes ideologies del tot falses. Ho vaig fer per aquests homes

avui padrins o morts víctimes de la injustícia social dels darrers quaranta anys a causa d'una guerra civil que ens va separar en bons i dolents. Aquests homes, avui padrins, varen esser el motiu principal perquè jo volgués dur la creu de presentar-me a batle. Ho hem aconseguir per la mínima i no saben el temps que durarem, el que sí puc dir que procurarem fer les coses molt ben fetes, bona lletra i les retxes dretes.

Ens fa il·lusió jugar a una

espècie de qüestionari Proust. Sense arribar a tant, vos proposam unes preguntes i vos ens diem que li suggereixen. Començam per «Europa».

—S'haurien d'esborrar les fronteres per construir la Gran Europa dins la qual haurien de conviure totes les nacions, cadascuna amb la seva llengua, religió i la seva cultura. Europa és el Món antic, i no ha d'haver d'estar supeditada al Estats Units ni a cap altre potència.

Espanya, que pensau d'Espanya.

Espanya és la meua pàtria i jo l'estimo molt. Això no implica de cap de les maneres que aquesta pàtria hagi d'esborrar les nostres arrels, cada una de les nacions d'Espanya ha de conservar la seva llengua, cultura i manera d'esser. Vos contaré una anècdota: de jove vaig estar destinat dos anys com a mestre d'escola a un poble de Sevilla. En certa ocasió després d'un sopar a un lloc públic amb familiars meus, vaig ser maltractat per parlar en mallorquí, i nosaltres no ens ficàvem amb ningú. En aquell moment vaig constatar que els separadors eren ells. Es necessari que els espanyols coneguin la cultura i llengua catalana, basca i gallega si volem tenir vertebrada aquesta nació que se diu Espanya.

Països Catalans

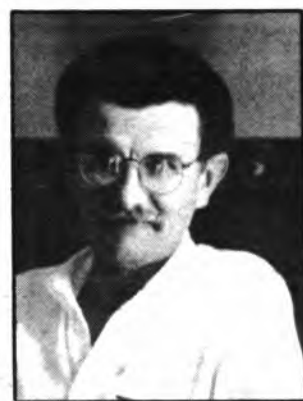
Des del temps de Carlemany la Marca Hispànica se va configurar com a nació i se va expandir cap a la Mediterrània amb una llengua, una cultura i unes característiques pròpies. Catalans, valencians i mallorquins formam aquesta realitat nacional que se diuen Països Catalans. El franquisme, va tractar d'esborrar-nos del mapa, ens va dividir i va tractar de matar la nostra llengua comuna. Ara, però no ens hem de prendre la revenja. Els espanyols que venen a viure aquí són els nostres germans. S'han d'integrar, han d'aprendre la nostra llengua i la nostra cultura i tots hi sortirem guanyant.

S'Arenal

S'Arenal fa quaranta anys era una de les contrades més belles de Mallorca, estava ple de turons d'arena, de pinars i sivines. Aficaves la mà a la platja i treies copinyes de l'aigua clara i transparent. Avui ja no queda arena a S'Arenal i si el mires de dins mar només hi veus una muralla de ciment.

Creació d'un municipi a S'Arenal

Com a batle, i com a ciutadà, pens que S'Arenal forma part del cos de Llucmajor, l'elvar una part d'aquest cos, seria com amputar un braç a una persona. Es vera que S'Arenal està xaat entre dos municipis, per pal·liar aquest fet històric, procuram entendrer-nos amb l'Ajuntament de Ciutat i donar serveis conjunts com és ara la recollida dels fems. també hi ha serveis com els d'Insalud, Telefònica i la Parròquia que són comuns a tots els arenalers.

Aquacity

Ha estat una herència no cercada. He hagut de decretar el seu tancament ja que jo era l'únic responsable de les avaries que hi poguessin ocórrer i està demostrat que, com a tots els llocs on hi ha aglomeracions, els accidents són possibles. Vull dir que jo no estic contra un complex que ha costat molts de milions i que dona feina a molta gent. Voldria que els permissos de la Conselleria de Sanitat venguessin prest i que aquesta ciutat de l'Aigua funcionàs com més prest millor.

Repasant el vostre programa electoral, aquí diu que dotareu de clavaguera els pobles de Bella Vista, Son Reinés i S'Estanyol.

—Hem posat fil a l'agulla i durant aquests quatre anys se faran aquestes obres. A la depuradora de S'Arenal hi hem trobat un remei que farà que funcioni a la perfecció fins que haguem construït la nova depuradora que ha de rebre les aigües de tot el terme.

Polígon industrial

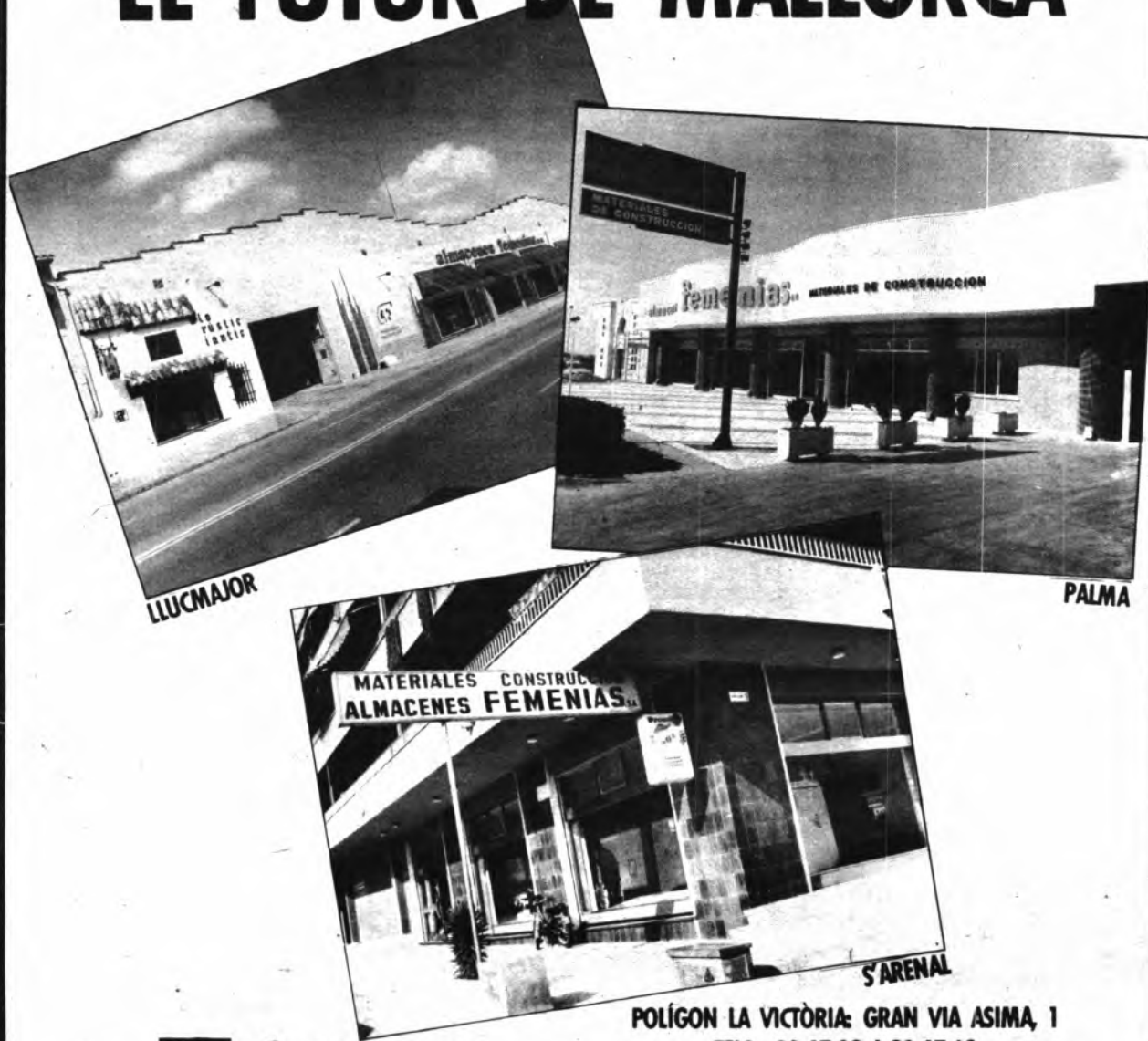
—Ha d'estar ubicat entre S'Arenal i Llucmajor, de manera que, tots ens en poguem servir. Amb la nova carretera, aquest polígon estarà a pocs minuts, tant de S'Arenal com de Llucmajor.

Normalització lingüística

La normalització lingüística és un tema avui dia assumit per tothom a Mallorca hi especialment assumida per l'Ajuntament de Llucmajor. Ahir, dia vuit de setembre, se va redactar un programa de normalització lingüística d'aquest Ajuntament. Per primera vegada dins la història recent, les actes de les sessions seran en català així com els documents i els impresos. Vull demanar disculpes si hi feim qualche falta, però jo pens que és millor fer-ho en català amb qualche falta que continuar en castellà. També feim comptes de seguir amb la retolació de carrers en la nostra llengua i amb les classes de català per a adults a Llucmajor i a S'Arenal.

MAGATZEMS FEMENIES

CONSTRUEIX DIA A DIA EL FUTUR DE MALLORCA

almacenes femenias

MATERIALES DE CONSTRUCCIÓN

POLÍGON LA VICTÒRIA: GRAN VIA ASIMA, 1

TELS.: 20.47.02 i 20.47.62

S'ARENAL: HIST. DIEGO ZAFORTEZA, 3

TELS.: 26.37.72 i 26.00.87

LLUCMAJOR: AVINGUDA DE CARLES V S/N

TELS.: 66.07.01

El saló d'actes de l'Ajuntament, ple de gom a gom.

Les fires de Llucmajor

Un altre any, feels a la cita, arriben les fires de Llucmajor, una de les fires més tradicionals de Mallorca. Fires que foren concedides en un document signat per l'emperador Carles V, després d'una lluita amb la ciutat d'Inca per mor que també volien els mateixos drets, la competència, o com es vulgui dir, ve d'enrera.

Les fires de Llucmajor començaren el dia de Sant Miquel, el 29 de setembre, i acabaran el dia de Sant Lluç, dia 18 d'octubre. El primer acte firal és l'anomenat «Pregó de Fires», acte cultural que se celebra la nit del dia 28 i acaba quan entra la festa de Sant Miquel. El saló d'actes de la Casa Consistorial llucmajorera es posa de gom a

gom, replé de gent que, amb gran atenció, escolta les paraules del pregoner.

L'any passat digué el pregó el Dr. Damià Contestí Sastre, que parlà sobre heràldica. El contingut del pregó s'està editant i serà repartit a la gent que mostri interès per la cultura, com es fa cada any des de començaments de la dècada dels seixante, quan era batle el recordat Mateu Monserrat i Calafat, que els darrers anys de la seva vida els visqué a S'Arenal, i a l'Avinguda Nacional.

Enguany, el pregoner és en Climent Ramis NOguera, professor de la UIB (Universitat de les Illes Balears), parlà sobre meteorologia. Fou el primer acte firal que presidí el nou batle, Joan Montserrat

Tomeu Sbert

Mascaró, juntament amb els nous regidors sortits de les eleccions del passat mes de juny.

Hem parlat amb el tinent de batle de cultura, Macià Garcias, el qual ens ha manifestat que els actes programats són molts i variats. Es pretén que Llucmajor continuï tenint una «darrera fira» de les millors de l'illa. I és que, a Llucmajor, és tanta la gent que hi va en aquesta diada, amb assistència i tot d'autoritats municipals, que per unes hores la ciutat es converteix en la capital de Mallorca.

Encara que, en aquests temps que corren, es pot dir que cada dia és fira, ja que es pot comprar de tot a qualsevol hora —i no com abans que segons eprquè haves d'esperar la fira— i és ben cert que l'espectacle que es dona per places i carrers de Llucmajor és meravellós durant la «darrera fira».

D'exposicions de pintura i altres manifestacions artístiques n'hi haurà moltes enguany: exposicions de maquinària agrícola, fira de bestiar —encara que no és molt el que es porta des de fa uns anys—, joguines a balquena, torrons i altres coses bones. Casetes i més casetes de tota mena. Melons o cindries i un bon mercat de verdures al carrer de Sa Vall o del Born.

Actes esportius, religiosos, socials. En definitiva, una adequada culminació de tres llargues setmanes de fires a tot Mallorca. La «darrera fira» de Llucmajor arriba. Tots podrem anar novament a fira. Veurem amics, comprarem fermetges, saludarem gent coneguda que fa temps que no en sabíem res, beurem una copa, donarem la mà als homes i una besada a la galta a les dones. Hi haurà notícies noves: uns que han augmentat la família, altres que ja no tenen aquell que més estimaven. Es la contrapartida. Però sempre caminant i mirant l'abundor de coses que s'exposen a fira.

PALMA CREM

BEGUI LLET D'AVUI ... AVUI

Si vol una llet més fresca haurà de comprar-se una vaca.

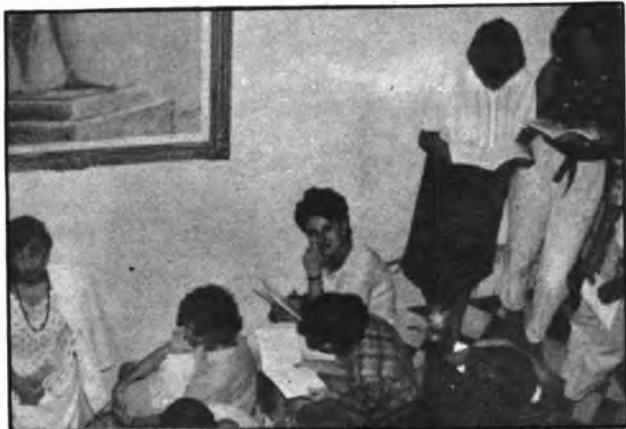

PALMA CREM és llet fresca, natural, sencera i certificada, que vosté pot consumir just després de munyida gràcies a un sistema de producció amb el qual des de la munyida a l'envàs només hi va una hora i mitja.

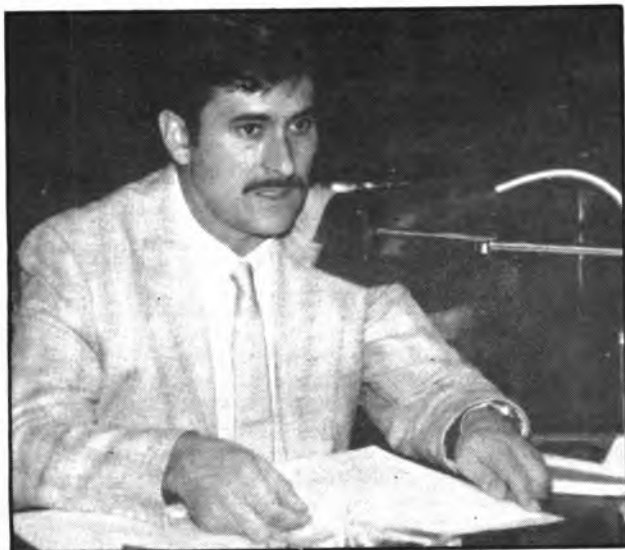
PALMA CREM, llet d'avui, conserva tot el seu valor biològic com aliment, això la fa especialment recomanable per a l'alimentació infantil.

N'hi ha prou am servir-se un tassó de PALMA CREM per notar la diferència. Es nota en la seva rica textura i també en l'excel·lent blancor d'aquesta llet. I n'hi ha prou amb provar-la només un avegada per retrobar el gust de la llet pura i fresca, feliçment recuperat per PALMA CREM.

DE LA VACA A LA TENDA
EN 4 HORES.

Fins i tot a les escales, s'hi va col·locar el públic interessat en l'esdeveniment.

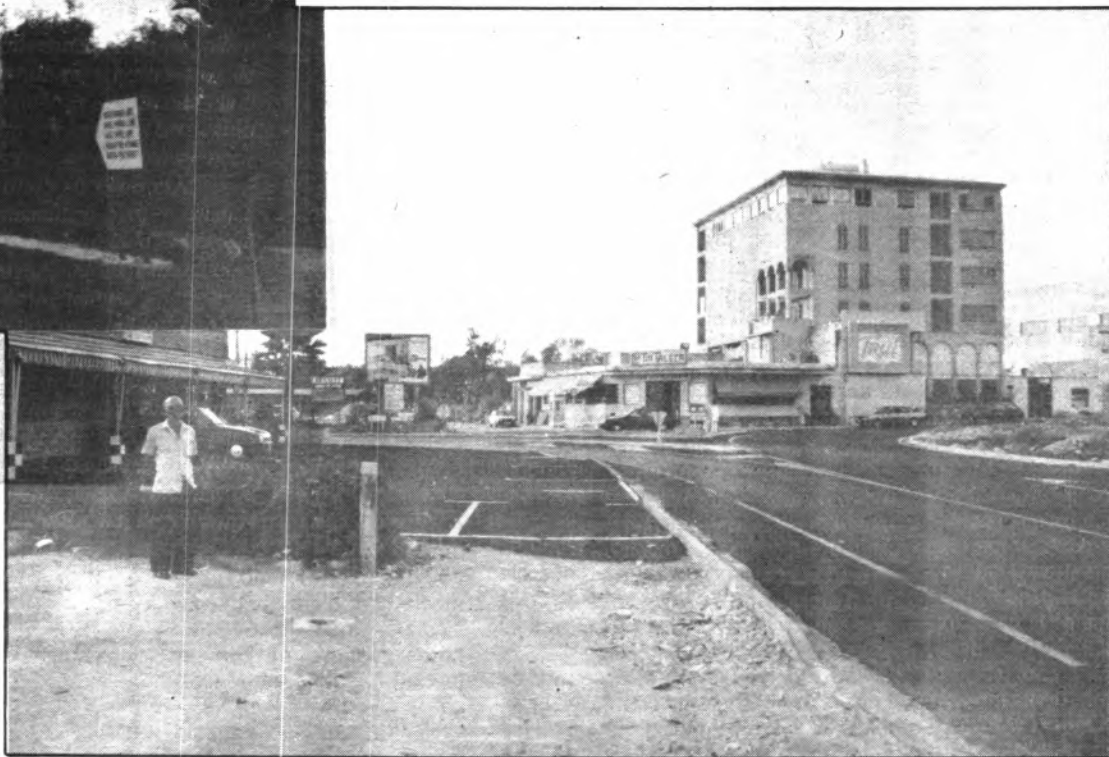

Climent Ramis Noguera, pregoner de les Fires

L'indret del Molí d'En Gaspar, desert temps enrera, avui lloc neuràlgic de la ciutat de Llucmajor amb la Discoteca Trui, els restaurants Can Tià Taleca, El Tropical, Restaurant El Molí, Supermercat Deresa, etc., fa la competència a la Plaça Major, especialment durant les hores nocturnes.

El molí feriner d'En Gaspar, restaurant i convertit en museu per l'Obra Cultural de Sa Nostra, el lloc més fotografiat de Llucmajor i que cal visitar perquè val la pena.

CAFETERIA SANT DIEGO

COQUES DOLCES CADA DIA
I AL VESPRE MUSICA DE
PIANO

CARRER DE MIRAMAR, 1
S'ARENAL DE MALLORCA

El turisme nàutic

Gabriel Janer Manila

Des de temps enrere les aigües que voregen les nostres illes són solcades, en arribar l'estiu, per una quantitat innumerable d'embarcacions: petits vaixells que naveguen pel Mediterrani tot cercant la frescor excitant de les brises, els perfums de les illes, l'olor d'alga marina, el color de les muntanyes i de les pinedes.

En el segle passat, aquest fou un luxe que només es podien permetre els aristòcrates austríacs. La història o les històries de l'arxiduc Lluís Salvador i de la seva comitiva embarcada en el Nixe són presents encara a la memòria col·lectiva. (Un següent de gent estrafolària i llunàtica a la recerca de contínues emocions, d'amors furtius, d'experiències sensuals i hedonistes).

També l'emperadriu Elisabet —l'enigmàtica Sissi— acudí a l'illa, en el seu iot i atracà al petit port de Sa Foradada, a la costa nord. El privilegi dels aristòcrates —emperadrius i arxiducs— d'antany l'han heretat els nous rics del nostre temps.

Enguany, només durant l'agost, més de divuit mil iots han navegat per la costa mallorquina. Aquesta presència massiva d'embarcacions turístiques ha vingut a demostrar la força que ha pres el turisme nàutic, i les dificultats per trobar lloc on amarrar tantes naus —tot i que l'illa n'és proveïda en excés en els ports esportius, en els clubs nàutics, etc.— s'han fet ben patents. Així i tot, l'overbooking s'ha produït sobretot als ports d'Andratx, de Ciutat, de Cala d'Or, de Porto Petro, de Sa Ràpita, de S'Estanyol, d'Alcúdia, de Pollença, etc...

Llavors les embarcacions cerquen el recés d'una cala on poder tirar l'àncora. En la badia del port de Cabrera, hom ha comptat més d'un centenar d'embarcacions durant un cap de setmana. També a Santa Ponça, a Cala Mondragó, a Ses Covetes, a Es Trenc...

I aquesta concentració de naus embruta les aigües costaneres i les omple de detritus.

Xocolata i erotisme

Si hi ha un producte per excel·lència excitant, voluptuós, és, sense cap dubte, el xocolata. Les seves múltiples presentacions resulten profundament provocatives. A la tassa, calent, es vessa suaument i lenta entre els llavis i es deixa assaborir en profunditat. Com a refresc, calma el foc corporal, alhora que excita l'eufòria. Però, per a mi, presentat en pastilla suposa el màxim de plaer. Retirar-ne primer l'embolcall extern, i, tot seguit, palpar l'internacionalment famós «paper de plata», fet que ens permetrà tenir un contacte directe amb ell, és un acte cerimoniós, de profund contingut eròtic. Poca imaginació tindrà qui no relacione aquest procés amb el de despullar un cos humà. Femení o masculí. Depèn del gust de cadascú. Com amb el xocolata. Cadascú el prefereix d'una manera.

El millor, per al meu gust, el fondant: pasta de cacau, mantega de cacau i sucre. El fondant extra, el meu preferit, té el màxim percentatge de cacau, 45 %, i menys sucre, 55 %. També n'hi ha d'altres varietats: xocolata amb llet, blanc, farcit i cobertura.

El xocolata procedeix del fruit de l'arbre del cacau (*Theobroma cacao*). Arbre tropical que necessita un terreny ric en nitrogen i potasi en un clima humit, amb temperatures entre els 20 i els 30 graus. El fruit origen del xocolata és una panotxa ovoï-

dal d'uns 15 a 20 cm que conté unes 40 llavors o baies. La collita es realitza al llarg de tot l'any. D'unes 20 panotxes s'obté 1 kg de baies seques.

Entre les espècies conreades del *Theobroma* hi ha «el Crioll» «el Foraster» i «el Trinitari». La barreja de les distintes varietats dona el millor xocolata. Els principals països productors són: Costa d'Ivori i Brasil.

El xocolata a la tassa té un temps de consum escaient: primeries de la tardor fins a la primavera. La manera de prendre'l: molt calent i acompanyat de bescuits o bunyols. Mai amb els horribles xurros, oliosos i pastosos. Recomanem ficar una cullerada de nata feta a casa. Fugiu dels brics de nata de supermercat.

Un tros de xocolata fondant amb una tasetta de cafe (mai torrat) i una copa de Calvados, serà el corol·lari perfecte d'un sopar íntim, i pròleg indubtable d'una nit ardent.

El xocolata, com el cos humà, ens permet, amb imaginació i sense prejudicis, quantitat de plaers, a base de múltiples combinacions i, per a mostra, la recepta que propose:

«Perdiu amb xocolata»

Ingredients: (2 persones): 1 perdiu jove i tendra, ½ got (dels de vi) d'oli, 1 got (dels de vi) de vi blanc, 1 got (dels

d'aigua) d'aigua, 125 gr de ceba, 1 fulla de llorer, 2 unces de xocolata, sal.

Elaboració: Arreglada i salada la perdiu, se li lliguen les potes. Amb l'oli calent, en una cocotte fiquen la perdiu. Traieu-la ben rostida i reserveu-la en un plat. En el mateix oli fregiu la ceba molt picada, uns 3 minuts, fins que siga transparent. Torneu a ficar la perdiu a la «cocotte» i afegiu-hi el vi, ½ got d'aigua, el llorer i una mica de sal. Tapeu la cassola i que coga durant 1 hora, remenant-la sovint. Si ha de

coure més, es pot afegir-hi aigua calenta.

Quan siga feta la perdiu, manteniu-la amb calor molt suau, i 15 minuts abans de servir-la, afegiu-hi el xocolata ratllat molt fi, remeneu amb la salsa i incorporeu-hi la resta del got d'aigua, però aquesta volta calenta.

Traieu la perdiu, lleveu-li la corda de les potes i trinxeu-la en dos al llarg. Fiquen-la en la plàtera de servir i cobriu-la amb la seua salsa ben calenta. La plàtera es pot adornar amb romani.

Lluís Quiralt i Asuncion

**MENJARS
CASOLANS
ESPECIALITAT EN:
XOT I PORCELLA**

APARCAMENT PROPI
OBERT CADA DIA, MANCO
ELS DILLUNS
SERVEI DE NOCES I
COMUNIONS

AVINGUDA DE CARLES V - TEL: 66.11.17 - LLUCMAJOR

DISCO

TRUI

DOS AMBIENTS:
TRUI DISCO
TRUI BOÏTE DE NIT

café-restaurant

Ca'n TIA TALECA

Reservas tel: 660279 - LLUCMAJOR

**BENZINERIES DE
LLUCMAJOR**

**AVINGUDA DE CARLES V
CARRETERA DE PALMA
SON VERI DE S'ARENAL**

**RESTAURANT
MOLI D'EN
COLAU**

CARNS I PEIX FRESC
MENÚ DEL DIA, 500 PTES,
VI INCLÒS

CARRETERA DE PALMA,
DEVORA LA BENZINERIA
TEL: 66.17.11
LLUCMAJOR

Imatges oblidades

Maria del Carme Roca

En venir aquest temps en començar la tardor, com cada any, l'extensa platja de S'ARENAL veu com la catifa de gent que s'hi allarga i ofereix el seu cos als raigs de sol que els dona calor i torna morena la seva pell, es va minvant i, a poc a poc, retorna a aquell estat primitiu de quan no hi havia quasi ningú que li fes gens ni mica de cas. Se la veu com antany, com abans, quan no existien hotels ni apartaments, ni edificis replets de persones que acudeixen per mirar-se-la bé, per amarar-se del seu encís, de la seva panoràmica única i irrepetible, admiració de propis i estranys.

Mes, sols ho pareix: la platja la nostra platja de S'ARENAL la seva finíssima arena, alabada per tots els qui la trepitgen, en arribar aquest temps començava una etapa d'oblit, d'ocultació. Les tempestaes, les aigües revoltoses, fugissares, anaven i van escampant, escopint, unes algues que creixen al fons de la mar, dins les seves profunditats, aferrades a les roques submergides i que, els temporals, les onades, les corrents, arrabassen i llançen, una i altra vegada, amb fúria cap a la vorera

que només era netejada el cor de l'estiu. I a poc a poc es congriava una tela immensa, fent relleus que, amb els mesos de l'hivern i els de la primavera, anave augmentant da gruixa formant-se una tapissat d'un metre o més d'altària que, junt amb la contínua humitat, traspuava una olor bastant desagradable. Quan el sol les secava les de la part de dalt prenien un color platejat que, a pesar de tot, no resultava d'allò més bonic.

Les feines venien el dia el dia que es decidia arramba amb tota aquella enorme quantitat d'algues que havie vomitat la mar. Els homes no hi donaven abast. temps enrera les s'en duien per fer adobs del camp: els carros carregats a més no poder. Amb els anys, tot d'una que hi hagué uns quants hotels, s'adonaren que necessitaven comprar maquinària per llevar-la. Hi així ho feren, però un any que se ressecà molt i que havia aconseguit una altària molt elevada i no podien de cap manera arrabassar-la; pareixia posat arrels, decidiren que s'acabava allò de fer net la platja d'algues solament al principi de l'estiu. Era precis netejar-la sovint.

I així ho acordaren, hi ho van fent cada dia faci fred o calor, l'hivern i l'estiu.

Per tot això deim que, en que pareixi que la platja en ésser buida de banyistes i prenedors de sol, ha recobrat el seu estat natural presentant-se immaculada com llavors, com ens agradaria veurela sempre si no fo sperquè en vivim d'ella, no és exacte, no és veritat. El seu mode de mostrar-se, com hem vist, sense intermitències de l'home és atàpida, d'algues; i d'algues putrefactes. Es l'home i el seu esforç; el seu treball el que fa que cada dia de cap a cap d'any puguem admirar-la amb tota la pulcra i blanca arena que es va allargant al llarg de varis kilòmetres d'una bellesa i un encant que fa que el cor mai no pugui deixar-la de lloar i estimar.

Amb aquest escrit volem retre un homenatge al personal encarregat d'aquesta feina, al qual molts de pics no valoram, ja que no ens solem donar compte ni ens fixam amb el què la mar treu i si amb els papers que deixen els turistes. També a tots aquells que tenen els maldecaps de controlar-ho hi dirigir-ho tot. Gràcies per oferir-nos un ARENAL amb arena netíssima i no com el recordam d'un temps: emmantellat d'algues ptrificades!

Defensem el mallorquí

Clement Garau de Llucmajor

Tenim sa obligació de defensar nostra terra, tan de dreta com d'esquerra mirem tots de fer pressió. A lo nostro estimar-lo, perquè aquí hi vàrem néixer, Déu mos va fer sa gran deixa de mar a mar al rodó.

Illa silvestre donareu per viure-hi els mallorquins tota vestida de pins, ullastres no descuidareu sa bona terra trobarem per poder-nos mantenir. Blat i fruita collir-hi: com un jardí l'adornarem

Va esser illa temptadora per sa seva qualitat, un aire purificat, i un bell sol que l'edorna; de platja llarga i frondosa a redós del vell pinar, l'arena estopejarà com mare que fill adora.

El temps de batre anava el mallorquí a la mar cavall i mul a rentar en ell sa suor es llevava; s'animal se contentava viure sa bona frescor, sentia gran sensació i de sortir no gosava.

Gent forastera vengué, per fer una exploració i va esser tanta sa il·lusió que de sa illa tengué. Aquí jo me quedaré perquè n'és un paradís;

en platges, vi i conís cap moment n'patiré.

Com varen veure la mar tan neta i tan quieta, això los donà a entendre un gran negoci muntar. Començaren a tallar els bells ins de la vorera i amb desenfadada carrera grossos hotels s'hi aixecà.

Se conseqüència dugué que molts braços faltarien i de sa península venien degut an es gran feiner; com que guanyava doblers, va esser una caravana; sa dona fills i cunyada, s'ambient aquí los tragué.

Tant s'ha proliferat dins Mallorca es forasters que Palma tres parts ne té allà dedins col·locats. El mallorquí s'ha oblidat casi no se cent parlar. Es llàstima així acabar un parlar tan estimat.

A sa ràdia sentireu casi sempre es foraster, molts de programes que té aquest cas observareu. Qui no ho sent no ho creu i n'és molt llarga sa xerrada. De cap a cap de jornada poc lo nostro sentireu.

I si és sa televisió i dedica sols una hora; dins es deport mos enrola

el seu hàbil locutor. Notícia de poc valor que per aquí han passades com joves que s'han dorgades i robos a discrecció.

Ses gràcies hem de donar a ses valentes revistes que hi ha dins ses nostres lles per mallorquí defensar. El crit en força eixecà

bastant d'intel·lectual que alja alt el fanal i la veu no vol callar.

Endavant ses grans revistes també els seus directors que mos fan uns alts favors honrant les nostres lles. Això han d'esser ses sigles si nostra terra estimam i sa bona fe demostram a dins ses coses precises.

Ses gràcies jo vull donar a l'amic Mateu Florit que ha llançat el seu crit per S'Arenal enterar de lo que allà sol passar a dins el bé i dins el mal; ha encès un gros fanal res d'ell sol escapar.

Unes coranta revistes a dins sa illa hi ha i totes volen ensenyar dels pobles ses fesomies, parlen de costums que hi

les solen molt recordar. De pau varen disfrutar cosa que avui s'oblida.

**INSTAL·LACIONS
ELECTRIQUES
PRESSUPOSTOS
PROJECTES
ESTUDIS ELÈCTRICS
INSTAL·LACIONS
PORTERS AUTOMÀTICS**

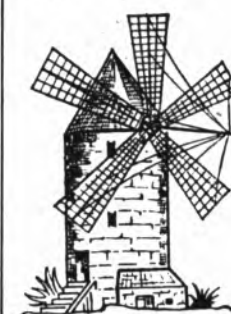
**-CARRER DOS DE MAIG, 27 - TEL: 26.31.38
S'ARENAL DE MALLORCA**

**S'Arenal
de Mallorca**

**SURT CADA QUINZE DIES.
EL PODEU TROBAR A LA**

**LLIBRERIA ROCA
A LA PLAÇA MAJOR DE LLUCMAJOR**

BAR - RESTAURANT

**ES MOLI
PISCINA**

Avda. Carlos V
Esq. Carretera Campos
Teléfono 660489
LLUCMAJOR
(Mallorca)

Nova direcció

HOTEL HONDEROS

**HOTEL
HONDEROS
PLATJA DE S'ARENAL
TEL: 26.18.66**

Esbertades i altres coses

Cuida aquesta plana Tomeu Sbert

Moment en què en Pere Canals rep el trefeu donat pel C.P. Son Verí, com homenatge i testimoni de gratitud. (Foto Mateu Joan).

Hi ha una frenètica activitat a causa de les fires llucmajoreres. Tot és un truí d'ordre i celebració d'actes de diferents caires. Llucmajor està vibrant l'esplendor firal de cada any. El primer acte fou el «Pregó de Fires-87» que estigué a càrrec del professor Climent Ramis Noguera, el qual tracte sobre el tema «Llucmajor dins l'entorn de la Mediterrània occidental».

Féu la presentació de l'orador el professor Mateu Montserrat Pastor, destacant sobretot la personalitat del rpegonaer dins el camp elegit com a temàtica del vespre.

El saló d'actes de la Casa Consistorial estava reple de gent. Fou un acte solemne en tots els seys aspectes. Paraules a l'inici i a la fi del batle Joan Montserrat Masclaró. I també es rendí homenatge de gratitud a la família Thomàs, regent durant 75 anys del «Teatre Recreatiu» llucmajorer.

El que hem dit, una vetllada cultural exitosa.

En un altre escrit d'aquesta revista parlam amb més detall de les fires. S'ARENAL DE MALLORCA s'uneix a aquestes diades firals desitjant a tots els

llucmajorers i visitants que s'ho passin el millor possible. Les fires són alegria, bulla, festa popular, dies de regals i femances, reencontre d'amics. Visquen sempre les fires!

Precisament el dia del pregó, el 28 de setembre, es repartiren gratuïtament uns llibrets amb el títol d'Estament Nobiliari: Regne Balear i Llucmajor». Aquest és el «Pregó de Fires-89», dit pel Sr. Damià Contestí Sastre d'Esthacar, sota una la presentació que féu el Sr. Jaume Cirera Prim. Una obreta molt ben editada a càrrec de l'Ajuntament de Llucmajor, feta als tallers de l'Impremta Moderna Llucmajorera.

En Jaume Salvà i Llull, corredor professional llucmajorer, ha decidit retirar-se de la vida activa en el que es refereix al ciclisme. Una vella lesió que ha resorgit és el vertader motiu del seu retir, segons ens comentava fa uns dies.

En Jaume Salvà, el corredor mallorquí que més ha destacat els darrers quinze anys, va dir aquestes paraules: «M'agradaria formar un equip ciclista amb joves llucmajorers i dirigir-lo».

Per cert que l'Ajuntament rendeix homenatge a Jaume Salvà en un acte més de les fires. Enhorabona.

També rebrà un homenatge el jugador internacional de «bolos» (bittles), també llucmajorer, Llorenç Mas Pons, que com en Salvà és un esportista que ha creat escola. Campió de l'Estat, sub-campió d'Europa, ha defensat una dotzena de vegades l'equip estatal i participà en un campionat del món, a Teheran. Per tot això, enhorabona.

En Pere Canals rebé un homenatge. I va d'homenatges avui. Fou el Club Petanca Son Verí que li donà una artística joia. Un preciós trefeu que en Pere Canals rebé de mans de Josep Coll Castell, president del Club Petanca Son Verí. L'entrega tengué lloc al llarc d'una festa que es féu al «Tenis Arenal», del carrer Costa i Llobera. Enhorabona, també.

I passam al futbol. Derrota de la U.D. Arenal per 0-2 davant el C.D. Esporles, partit de Regional Preferent. Desil·lusió al Camp Roses. La davantera no funciona. La gran voluntat uqe hi posa Toleda no basta per a resoldre els partits. Els davanterers no tiren a porta i si hi tiren ho fan sense punteria.

I això que enguany l'entrenador pot estar sempre dins la caseta destinada als entrenadors...

Deim això perquè la temporada passada, amb en Manolo Fuster d'entrenador, cada cert temps aquest home rebia targetes grogues i vermelles.

I naturalment després havia de dirigir els partits de darrera la caseta del misteri i els suplents.

Amb una paraula, que ni l'any passat amb el bon amic Manolo Fuster ni per ara amb en Toni Creus es veuen possibilitats d'alçar la cosa.

El Camp Roses està molt

ben arreglatet, però res més...

I això que ens uneix una bona amistat amb el president Gómez Hinojosa i la resta de directius. Però una cosa és l'amistat i l'altre el funcionament de l'equip.

Potser m'equivoc i a les properes jornades foten victòria darrera victòria.

Així sia! Però...

I no poden fer gros anant a fixar jugadors de fora perquè amb el poc públic que hi acudeix a veure els partits les taquilles duen esser petites.

I els àrbitres s'emporten prop de tres mil duros cada diumenge.

—Ca, no és tant, home...

—Entre els tres vestits de negre, rentar la boca dels jugadors, assenyalar les retxes del camp, una aixeta d'aigua que no funciona, una pilota que es perd, un jugador que diu que no té sabates, un altre que vol que li paguin la benzina, un altre que diu que té guàrdia... i el president a pagar, a pagar...

—O no, Rafaél?

—I per què no proven de posar qualche davanter de l'equip del S'Arenal de Tercera Regional.

—No n'hi ha cap, de davanter, ni equip. L'equip el foteren en orris. No era rentable, eren molts de duros tot allò. Posat's tu de president i veuràs els duros volar. Si el públic no hi acudeix el lloc del S'Arenal és davallar de categoria. Això sembla un disbarat, però ja veureu que passarà amb tan poc públic.

—I a Cala Millor tenen un equip a Segona Nacional...

—Si, però allà els hotelers i tothom s'ha pres molt seriosament això d'un equip de futbol. Aquí s'està un poquet darrera la roca...

Canviam de tema. La nota directiva del Club Petanca Son Verí és aquesta: Josep Coll, president; Pere Canals i Jaume Guardiola, vicepresidents; Antolín Alvarado, delegat; Josep Oliver, Secretari; Rafael Cres-

Durant l'acte del Pregó de Fires, el batle de Llucmajor va lliurar un diploma com a reconeixement de mèrits a la família Thomàs, pels 75 anys de cinema a Llucmajor amb el Teatre Recreatiu.

pí, tresorer; Rafael Crespi (jove), Antoni Colom, Josep Quintana i Bartomeu Sbert (premsa) com a vocals.

A Huelva, a l'edat de 75 anys, morí Miquel Hernández Domínguez, pare del nostre amic Miguel Hernández Domínguez (simple casualitat pel que fa al nom i llinatges), militar. El desaparegut havia passat llargues temporades a S'Arenal i era amic nostre.

Als seus familiars, el testimoni de la més sentida condolença.

Els policies municipals Tomeu Taverner i Joan Oliver, llucmajorers, guanyaren la primera eliminatòria del Campionat de balears de Tennis. Però no pogueren passar la segona. En Taverner perdé amb en Morales i n'Oliver amb en Joan Feliu, cap de la policia municipal de ciutat.

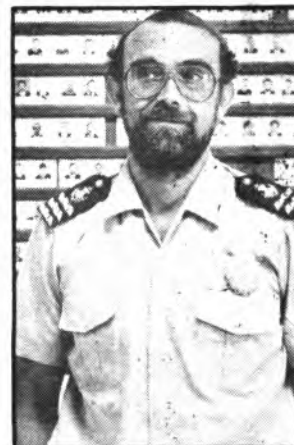
Haurem d'esperar un altre any.

El campionat del Món de Motonàutica, classe T-850, celebrat al —llac Esperança d'Alcúdia, fou un èxit—. Triomf italià. Organització

perfecta. Nosaltres poguérem veure com els del Complex Bellveure s'esforçaven perquè les proves i tot el que les envolta fos envejable. En Manolo González Pando (de l'hotel Panoràmica) és el president de la Federació balear de Motonàutica. En Manolo té concedida la medalla d'or de la UIM (Unió Internacional de Motonàutica).

I acabam amb una altra enhorabona per en Manolo i tot el seu equip.

I fins d'avui a quinze dies, estimats amics.

Joan Feliu

Mare Nostrum

SEGUROS Y REASEGUROS

MARE NOSTRUM ASSEGUANCES

AGENCIA URBANA D'ASSEGUANCES S'ARENAL

PLA ESPECIAL DE PENSIONS - TRAMITACIO I PAGAMENT DE SINISTRES

Assegurances d'acció * Robatoris * Vida * Vehicles * Embarcacions * Defensa i Reclamació * Malaltia * Pèrdua de Beneficis * Combinats de Casa, Comerços i Edificis * Vidres * i la resta de coses.

Carrer MARBELLA, 39 (Edifici Hotelers) Tlfs.: 267654-267658.

Plaça MAJOR, 1 (Mercat de S'Arenal) Tlf.: 267654.

PREFAMA

assigna les beques 87-88 a sis Lluçmajorers

PREFAMA, l'empresa llucmajorera de materials de construcció, ha anunciat els sis estudiants llucmajorers que es beneficiaran de les beques que, a partir d'enguany, aquesta empresa atorga.

La comissió avaluadora es reuní el passat dia 24 de setembre i després d'analitzar i comentar les tretze sol·licituds rebudes així com la documentació presentada i la informació complementària, féu públics els noms dels becats. Inicialment només s'havien de donar tres beques però posteriorment la direcció de PREFAMA decidí ampliar-les a sis.

Els sis llucmajorers que rebran beca són:

Andreu Fontanet Puigserver per estudis de Batxiller Tècnic Industrial, a cursar a Lluçmajor. La beca és de vuitanta mil pessetes.

Antònia González Ballester per estudis de Batxiller Administratiu, també

a Lluçmajor. Vuitanta mil pessetes.

Federico Toledo Allés i Margalida Garí Sastre rebran beques de cent-cinquanta mil pessetes pels seus estudis de Turisme a la Universitat de les Illes Balears.

Finalment, dues beques per a Maria José Benítez garcia i Joan Garau Vadell. La primera per estudis d'Història cursats a Tarragona i de dues-cents mil pesetes. La segona per estudis d'Econòmiques a Barcelona i de tres-cents quanrta vuit mil pessetes.

Tant representants de la UIB com del MEC han valorat, positivament la iniciativa d'aquesta empresa llucmajorera. El batle, Joan Montserrat, també valora positivament la iniciativa al mteix temps que afirma que s'hauria d'insistir més en la promoció dels joves llucmajorers de bon nivell acadèmic.

Les instal·lacions del C.N. Arenal dificulten l'ampliació de la platja

Els grups municipals de Cort AP-PI, CDS i UM presentaren una proposta de sol·licitud al MOPU per tal que es porti endavant el projecte de regeneració de la platja de S'Arenal que, hores d'ara, ha quedat reduïda a una estreta franja d'arena. El projecte no fou acceptat pel MOPU durant la passada legislatura per esser impossible de fer mentre no se solucionen el problema que genera l'errònia construcció del Club Nàutic Arenal.

Jaume Caronero, l'anterior tinent de batlle d'Urbanisme de l'Ajuntament ciutadà, indicà que el C.N. Arenal fou construït de manera que el dic interromp els corrents marins de la zona. Això provoca que l'arena de la platja es desplaci fins a la boca del port esportiu del Club Nàutic.

Per solucionar aquest problema s'han proposat diverses solucions, com la construcció d'un nou dic que separi la zona de la platja de la del Club Nàutic, o modificar la boca del port del amteix Club traslladant-lo a la zona de llevant (actualment es troba just a l'altra banda, a ponent).

El MOPU, per boca del ministre del sector, no pensa començar les obres de regeneració de les obres fins que no s'arregli el problema. Les obres suposarien una forta inversió que no tendrien un efecte permanent a la zona, havent-se de realitzar periòdicament el mateix tipus d'obres.

El projecte del MOPU preveu un tipus d'obres semblant a les que es feren a la platja de Can Pere Antoni, entre Palma i el Molinar. Es tracte d'obres del tipus «blanes», que consisteixen en l'abocament d'arena de diferents granulacions, col·locant-se primer l'arena més gruixada

i successivament fins arribar als grans més petits, creant-se d'aquesta manera un talús. Després s'espera un any per veure com reacciona el talús davant els corrents marins i posteriorment s'arreglen les parts on l'arena no s'ha consolidat suficientment.

El projecte no es pot portar endavant mentre els corrents d'arrastrament d'arena segueixen essent tant forts com els actuals, ja que això suposaria la renaudaició periòdica de les obres amb unes despeses econòmiques massa grosses.

PREFAMA

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIÓ**

Palma de Mallorca.

Exposició: Arx. L. Salvador, 84
Tels.: 251631-292997.

Magatzem: Pol. S. Castelló-
Gran Vía Asima - Tels.: 294004.

Mag: Pol. La Pau (Ca'n Valero),
4 de Novembre, 11 - Tel.:
206666.

Mag. Sòcrates, 8 (Ca'n Blau)
Tels.: 270161-279795.

Lluçmajor.

Oficines, Fàbrica i Exposició:
Bisbe Pere Roig, 29 - Tels.:
660150-660154.

S'Arenal de Mallorca.

Exposició i magatzem: Ctra.
Militar, 522 - Tel.: 262238.

Cala d'Or - Exposició: Avingu-
da de Bèlgica, 14 - Tel.: 657562.

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.

Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

URGEIXEN PISOS PER LLOGAR. FINQUES AMENGUAL.

Sant Cristofol, 16.
Tel. 269250.

TRASPAS floristeria platja. Exclusiva Interflora. A convenir. AMENGUAL. 269250.

OCASION, TRASPAS Hamburgueseria a S'Arenal per no poder atendre. 3.000.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

PALMA, zona Institut. Pis preciós, semiamoblat, calefacció. 80.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

EDIFICI PULLMAN estudi amoblat amb dret a piscina, Marivent, davant cal Rei, venc per 1.500.000. Tel. 260395.

XALET a estrenar a Cala Santanyi, 1.000 m2. solar, 264 m2. edificats, venc per vint milions. Tel. 653363.

S'Arenal de Mallorca
Tel. 265005

EL MILLOR SUPORT publicitari de la seva empresa a la nostra comarca.

CAN PASTILLA, xalet 3 dormitoris, amoblat, banys, terrasses, telèfon, aparcament, vistes, jardí. AMENGUAL 269250.

ZONA PASSEIG MALLORCA, pis 3 dormitoris, amoblat, terrasses, calefacció. 50.000 ptes. AMENGUAL 269250.

PALMA NOVA, pis 3 dormitoris, banys, terrasses, rentadora, tot l'any. 40.000 ptes. AMENGUAL 289250.

SANTIAGO RAMON Y CAJAL, pis 3 dormitoris, amoblat, telèfon, terrassa, aparcament, tot l'any. AMENGUAL 269280.

CALA GAMBA, pis 2 dormitoris a estrenar, completament amoblat, vistes bahia. 40.000 ptes. AMENGUAL 269250.

S'ARENAL, pis 2 dormitoris, amoblat, terrassa, totes les despeses incloses, tot l'any. 36.000 ptes. AMENGUAL 269250.

CAN PASTILLA, pis 2 dormitoris, fins el maig. 30.000 ptes. AMENGUAL 269250.

LOCAL 30 m2. a S'Arenal, terrassa. 30.000 més IVA. AMENGUAL. 269250.

TRASPAS bar, zona coreus a Palma, ben muntat. 8.500.000 ptes. AMENGUAL 269250.

PLANTA BAIXA a S'Arenal, 3 dormitoris, amoblat, terrassa, bany. 40.000 ptes. AMENGUAL 269250.

IMPALA II estudi amoblat, venc per 1.500.000. Tel. 260395.

S'ARENAL: Primera línia, quart pis, amoblat, 3 dormitoris. 400.000 ptes. AMENGUAL: 269250.

BAR LA ESPIGA

Venda de cucs, arengades i gambes per pescar.

Plaça dels Nins, 27.
Tel. 260763.
S'ARENAL DE MALLORCA.

PROP DEL SUPERARENAL, traspàs local gran. Tels. 268450-262351.

PIS SENSE MOBLES, zona Marquès de Fuensanta, 4 dormitoris. 33.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CAN PASTILLA, zona tranquil·la, pisos sense mobles, 3 dormitoris, nou. AMENGUAL. 269250.

ZONA AVDA. ARGENTINA, pis 3 dormitoris, bany de luxe. 60.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

SON CALIU, apart. 1 dormitori, perfecte estat. 40.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CALA GAMBA, pis 3 dormitoris, nou, davant el mar. AMENGUAL. 269250.

TRAVESSIA REIS CATOLICS, 3 dormitoris, bany, terrassa, amoblat. 30.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

SERVEIS PROFESSIONALS

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES i reparacions. Servei ràpid. Tel. 263493.

CLASSES DE REPAS se donen a Punt i Coma. Avinguda del Cid, 95. Tel. 273671. Son Ferriol.

LLOGARIA dona de servei que habita a S'Arenal. Interessades, telefonar de 21 a 22 h. al telèfon 26 76 99.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pillarí.

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferreria i aluminis. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

PINTOR-RETOLISTA, façanes, furgonetes, tendals, cristalls. TALLERS LLUMS. Tel. 265616.

EXCAVADORA J.B.C., síquies, aljups, clots per sembrar arbres. Telèfon: 245900.

CONTESTADORS AUTOMÀTICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

PORTES, finestres, persianes amb el seu marc, de segona mà a partir de 1.500 pessetes. Taulons i portes noves. ARMIJO. Carrer Fletxa Jover Coll, 26 - Son Ferriol. Tel. 275283.

MOBLES DE TOTA CLASSE, bon preu i bon tracte. MI MUEBLE. Exercit Espanyol, 6. Tel. 261629.

GRATIS: Tot allò que sempre has desitjat saber sobre el BOOMERANG, ho rebràs a ca teva si envies un sobre franquetjat amb la teva adreça a NOSTRO Apartat de correus 10.179 - Palma - 07080.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, camvis d'oli, greixar. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

MECANICA GENERAL, equilibrats i netetja de motors. TALLERS VIDAL. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048 - Es Pillarí.

CRISTALLERIA TORRES. Carrer Lisboa, 35 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266517.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU, C.B. Carrer Marquès de Tenerife, 77. Telèfon: 242593 - Son Ferriol.

METALURGICA S'ARENAL. Reixats, barandilles, ferro forjat, treballs en alumini per a obres, soldadura elèctrica i autògena, treballs al torn. Pere Canals i Quetgles. Carrer Menorca, 10. Telèfon: 263910 - S'Arenal.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. JOSEP MARTINEZ. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

LLANTERNER: Termos elèctrics i de butà. Reparacions de tota casta. Tel. 266961.

MALLORQUINA 35 anys, molta experiència, s'ofereix per dependent. Telf. 260734.

SE CORDEN Cadires i se posen anes a las cenalles. Se fan macramés. CAN SENAIA. Milán, 6 - S'Arenal.

VIDRIERA S'ARENAL. Cristalleria, alumini, seguit. Carrer Cuartei, 31 - S'Arenal. Tel. 263632.

TOT INFORM. Comptabilitat per ordinador, assessoria fiscal i jurídica. Trasmemo, 36. Tel. 268450.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

BORSA DEL MOTOR

SUPER-CINCO, PM-AG. Facilitats. Telf. 278603.

FIAT UNO, PM-AF. Facilitats. Telf. 278603.

VOLKSWAGEN POLO, PM-AF. Facilitats. Telf. 278603.

FORD FIESTA-BALEAR. Facilitats. Tel. 278603.

PANDA 40. Descapotable, PM-AB. Facilitats. Telf. 278603.

MECANICA, planxa i pintura. TALLERS VALLESPER. Tel. 413867 - Son Ferriol.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

EDIFICI PILLARÍ
ENTRE BALNEARI
3 O 4, S'ARENAL

CRISTALLERIA TORRES

VIDRES, CRISTALS, MIRALLS,
MARCS, ALUMINI ...

CARRER LISBOA, 35
TELS: 266517 - 491785
S'ARENAL DE MALLORCA

GASEOSA BONA
BONA PELS NINS
BONA PELS PADRINS
REPARTIDA PER GASOSES MONTSERRAT, S. A.

Tel. 260090.
Carrer J. Verdaguier, 26
S'Arenal de Mallorca.

ELECTRÓNICA S'ARENAL
VENTA I REPARACIÓ
TV - VIDEO - HI FI
TEL: 265774

Petits anuncis

COMPRES I VENDES

MOBLES CASTILLEJOS. Matalassos, canapés Flex, tressillos, mobiliari de cuina, taller de fusteria. Carrer de Castillejos, 1 i 3. Tel. 260580 - Coll d'En Rabassa.

VIATGES

VIATGES XALOKI. Bitllets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VIATGES SPANIEL. Bitllets d'avió i de vaixell (barco). Creditviatge i forfaits. Platja de Palma. Tel. 268100 - S'Arenal. Tel. 265374.

VIATGES KONTIKI. Bitllets d'avió i de vaixell, lloguer de cotxes sense xofar, minitours, preus especials per a col·legis. Avinguda Nacional, 29. Tels. 265900-266535 - S'Arenal de Mallorca.

VIATGES S'ARENAL. Bitllets d'avió i de vaixell. Vols xàrter. Creditviatge. Lloguer de cotxes. Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

PERSONALS

FADRI DE 32 ANYS. Bona posició econòmica i social, cerca dona per casar-se. Escriure a l'apartat de correus 124 de S'Arenal. TONI.

DIVORCIADA, 33 anys, dos fills petits, sense problemes econòmics, cerca home per a relacions serioses. Carretera Militar, 297-2, de S'Arenal. Carme.

FADRINA AMB FILLA, cerca home fins a 50 anys, per a relació amorosa. Apartat 161 de S'Arenal.

CERC DONA entre 30 i 50 anys per a relació engrescadora i antidepresiva. Escriu-me a l'apartat 124 de S'Arenal. Ref. 113.

JOVE DE 39 ANYS, 1'75 d'estatura, cerca fadrina mallorquina, entre 25 i 35 anys que se vulgui casar. Apartat 144 de S'Arenal.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

ACADEMIA BARCELO. Informàtica, banca, mecanografia, comptabilitat informatitzada, comptabilitat personalitzada, idiomes... Carrer de les Balears, 25-2. S'Arenal de Mallorca.

CENTRE CULTURAL CA'N PASTILLA. Gimnàstica de manteniment femení, aeròbic, gim-jazz, gimnàstica rítmica i taekwondo. Professors titulats. Preus molt econòmics. Local darrera l'església de Ca'n Pastilla.

SE DONEN CLASSES de solfeig i piano, hores a convenir. Tel. 266845, matins.

COL·LEGI FRANCES DE BORJA MOLL S'ARENAL

Inauguració del proxím curs 87-88. Matricula oberta per a 1, 2, 3, 4, 5, i 6 d'E.G.B. Serveis de menjador. Pistes esportives. Grups reduïts. Informació: Escola Infantil PETITO. Tel. 266815. Pl. Reina Maria Cristina, s/n. - S'Arenal.

**AQUEST
ESPAI VAL
1.050
PTES.
IVA INCLÓS**

S'Arenal
de Mallorca
Telèfon: 265005.

EL MILLOR SUPORT publicitari de la seva empresa a la nostra comarca.

GIMNAS IROY. Abans Chon-Ma II, Taekwondo, G. de manteniment, pesos, g. rítmica, jazz. Professors: Tita, Manolo Garcia i Domingo, Pelàez. Plaça de Sant Marí, 6. Tel. 267994. Coll d'en Rebassa.

PERRUQUERIES

PERRUQUERIA CATI. Permanents, tenyits, i reflexos. Manicura i pedicura. Torrent, 27 - S'Arenal. Tel. 490439.

PEPE ROMERA, perruquer de senyors. Tall a les tisores i a la navalla. Dofí, 4. Tel. 262856 - Ca'n Pastilla.

ANTONIO Perruquer de senyores. Trassimeno, 16 - S'Arenal.

MIQUELLA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

PERRUQUERIA VIC. Tractament capilars. Diagnòstic per microvisor. Cristiantat, 17 - Sant Jordi. Tel. 266572.

ENCARNA Perruquera. Coll d'En Rabassa. Tel. 267218.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ROSA I MARI CARMEN perruqueres. Manicura i pedicura. Carrer Tinent Garau Fargas, 30 - Es Molinar. Tel. 276330.

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels. 491736 - 296097. De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

RESIDENCIA I ESCOLA d'ensinistrament de cans. Venda de cadells. "CRIADERO LOS VALIENTES". Tel. 662136.

PRODUCTES PEL CAMP. pinsos, insecticides, animal de companyia. "PAJARERIA" S'ARENAL. Plaça dels Nins, 26, S'Arenal.

CONSULTA VETERINARIA Ca'n Pastilla. Dr. M. Perelló. Horari de consulta de dilluns a divendres de 4'30 a 8'00 i dissabtes de 9'30 a 13'00. Carrer Singladura, 11, local 5. Tel. 266630. Urgències: 262747. Venda de productes farmacèutics.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguier, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

**RESTAURANT
LA TOSCANA**

Peix-marisc-carn-paelles.
Joaquim Verdaguier, 19. Tel. 261056.
S'Arenal de Mallorca.

Tapisseriea Cannes

Tota classe de tapissats - tressillos d'encàrrec a mida

Carrer Cannes, 57 - Tel.: 261810 - S'Arenal de Mallorca

GASTRONOMIA

RESTAURANT CASA JUAN. Especialitat en cuina espanyola. Internacional Golden Crown. Carrer de Sant Cristòfor, 3. Tel. 269988. S'Arenal de Mallorca.

GELATERIA I PASTISERIA CONSUE. Especialitat en gelats i granissats casolans. Carrer de Maria Antònia Salvà, 6. Tel. 265428. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT LA TOSCANA. Peix, marisc, carn, paelles. Joaquim Verdaguier, 19. Tel. 261056 - S'Arenal.

RESTAURANT DEL SOL. Llom amb col i escaldums d'indiot. Carrer de Miramar, 3. Tel. 263667 - S'Arenal de Mallorca.

CAFE "SOMBRER", le seul café français a S'Arenal. Vous, retrouverez votre ambiance et pourrez déguster votre apéritif et notre café filtre. Rue Maria Antònia Salvà, 40. Tel. 266364.

RESTAURANT EL PESCADOR. Típic espanyol. Sant Bartomeu, 13. Tel. 263443 - S'Arenal.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

RESTAURANT CARABE-LA. Cuina casolana. Carrer Salut, 24 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266205.

RESTAURANT PORTOFINO. Nous plats per aquest hivern, colomins farcits, conill amb ceba, llomillo al pebre bo i les nostres famoses pastes italianes. Carrer Trafalgar, 22 a la Ciutat Jardí.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

RESTAURANT CALA ESTANCIA. Cuina internacional. Peix, marisc i carn. Punta Cala Estància. Ca'n Pastilla. Tel. 267035.

SURO'S PUB. Bones begudes i bona música. Terral, s/n, S'Arenal.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

**ESCOLA D'INFANTS.
"S'aucellet"**

GUARDERIA

**C/ SANT CRISTÓFOL, 55
S'ARENAL. TEL. 267315**

VIAJES **spanel**

Vols xàrter
Bitllets
Transmediterrànea
Vols internacionals
Creditviatge
S'Arenal: Plaça Major, 1
Tel. 265374.
Les Meravelles:
Llaüt, cantonada,
Mar Menor.
Platja de Palma:
Davant el Balneari, n. 1.
Tel. 268100.

**S'VIATGES
S'arenal**

Bitllets d'avió i de vaixell
Vols xàrters.
Creditviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili. Amilcar, 16. Tels. 266673-261265.
S'Arenal de Mallorca.

GASTRONOMIA

CAFETERIA SENON. Plats combinats, gelats i begudes a la vorera de mar.AVINGUDA Nacional, 22. Tel. 490005 - S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT JAMAICA. Cuina mallorquina. Carretera Militar, 219. Tel. 262923.

LA PANOCCHA DEL MACHO. Restaurant dirigit per l'antic propietari de "Paco el Macho". Cuina graciosa i salerosa. Carrer Grúa, cantonada carretera de S'Arenal. Ca'n Pastilla. Tel. 269219.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Meravelles. Tel. 265188.

CA'N QUIRANTE. Cuina mallorquina. Sopes mallorquines, xot rostit. Tel. 265785. Sant Jordi.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

"PEQUEÑO MUNDO". Servei a la carta, cada dia manco els dimarts. Provi el nostre cabrit al forn, toston de Segovia, ossubuco, etc., etc. Buffets i tota classe de serveis a domicili. Batejos, bodes, comunions i dinars de companyonia, celebracions, etc. Son Garcia del Pinar, Coll d'En Rabassa. Tel. 268661.

RESTAURANT CA'N VERDERA. Els diumenges i festius, obert els migdies. Els dies feners manco els dilluns, obert de 19 a 4 de la matinada. Carrer Parcelas, 52. Devant el balneari 5. Tel. 261057.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

RESTAURANT EL HOYO. Bodes, batejos, comunions i festes socials. Els caps de setmana obert al públic. Carrer Cabot, 10 i carretera de Manacor, 365. Tel. 271021 - Son Ferriol.

CAFETERIA EIVISSA, costelles de xot a la gralla, calamar a la romana, hamburgueses, salsitxes, pinxos moruns.

Carrer Terral, cantonada Salut, a S'Arenal de Mallorca.

Al carrer Naves de Tolosa, del Coll d'en Rabassa, se reuneixen les col·lectores (dones del Coll) per fer jerseis i per xafardejar. El lloc se diu, Llanes i Fils

Coll d'En Rabassa

La parròquia complí el primer centenari

J.M. Delgado (U.H.)

L'Església de Nostra Senyora del Carme, del Coll d'En Rabassa, complí el seu primer centenari. Per celebrar l'esdeveniment es féu coincidir la confirmació de trenta dos joves al mateix dia i, així, es comptà amb la presència del Bisbe de Mallorca, Teodor Ubeda.

L'Església, que ja podem adjectivar com secular, començà a edificar-se el 8 de setembre de 1887, per iniciativa de qui en aquells moments era Canonge de la Seu i rector de Santa Eulàlia, el senyor Bartomeu Castell. De fet, fins el 1902, l'Església depengué de la de St. Eulàlia. Actualment, l'escut de Bartomeu Castell roman inscrit al bell mig de la nau central, i el carrer de

l'Església porta el seu nom.

Els últims sis mesos, l'Església de Nostra Senyora del Carme ha estat objecte de diverses restauracions. Per una banda, el presbiteri, que es trobava a un metre d'alçada, ha estat rebaixat quaranta centímetres, i al mateix temps, s'ha forrat de diferents maresos de Porreres, S'Arenal i altres indrets. Per altra banda, l'antic Altar s'ha substituït per un de nou, que també és de pedra marès de Porreres. A més, s'han obert uns finestrals a dues de les sis capelles existents.

Segons sembla, l'Església estava projectada amb finestrals a totes les capelles, però tan sols la

capella del baptisme en tenia. Per aquest motiu, durant aquests sis mesos de restauració dels que parlàvem, s'han obert finestrals a les capelles de Santa Cecília i del Santíssim, encara que els finestrals no arribaran fins a finals d'aquest mes de setembre.

El rector de l'Església, el senyor Guillem Rigo, ens comentava que ja està projectada l'obertura de finestrals a les tres capelles que resten per

a l'any del centenari (enguany, doncs). D'aquesta manera, s'acabarà tal com fou projectada la petita església del Coll.

Després de l'acte de la confirmació de fe dels trenta dos joves, s'ofereix un refrigeri a les habitacions de l'Església per a tots els assistents a l'esdeveniment. Els collers se senten orgullosos de l'Església, i celebraren amb alegria el seu primer centenari.

Restaurant **SOL** del Cafeteria

Carrer Misamor
n.º 3-1^a

S'Arenal
Telf. 263667

CAFE CA'N «PEDRO»
(D'AVANT L'HOTEL SANT DIEGO)

TAPES VARIADES

SANT CRISTÒFOL, 5
S'ARENAL DE MALLORCA

Calle Trafalgar, 22
Tels. 26 22 18 - 26 67 01
CIUDAD JARDIN
Coll de'n Rabassa

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
Instalaciones

ses Cadenas
GAS - CALEFACCIO - AIRE ACONDICIONAT -
ENERGIA SOLAR
CARRER PRADERA S/N - TELEFON.: 26 97 14 - SES
CADENES DE S'ARENAL

LLANES I FILS

JERSEIS UNIFORME COL·LEGI LLADO

ENSENYAM A FER JERSEIS DE FRANC

CARRER NAVES DE TOLOSA, 6 - TEL: 26.03.95
COL·L D'EN RABASSA

Quaderns de salut-Optica Arenal

Cuidi els seus ulls, són per tota la vida

Tendrem una conversa amb don Josep Amengual, apotecari-òptic de l'Optica Arenal, per tal de conèixer les innovacions dins el món de l'òptica-optomètrica.

—es cuiden els ulls els

arenalers?

—Fa uns anys la gent tenia la vista completament descuidada i no es preocupaven dels ulls fins que un dia ja no podien llegir el diari o bé no distinguien la

persona que els saludava des de l'altra banda de carrer. Després anaven a l'òptic o a l'oftalmòleg per a que els posàs unes ulleres.

Però avui la gent es preocupa més per la seva salut. Per variades raons, ja sigui perquè el nivell cultural és més elevat o bé per les grans campanyes publicitàries sobre prevenció de la salut pública. Dins el meu camp, l'òptica, veim que ja venen de petits a preocupar-se pels seus ulls.

Als col·legis feiem revisions a tots els al·lots a partir dels cinc anys, així podem detectar qualsevol tipus d'anomalia visual, com puguin ésser la miopia, hipermetropia o astigmatismes (de tot això en parlarem en altres números), anomalies no advertides pels pares i que poden ésser la causa del retràs escolar.

Després, quan a la persona se li ha detectat una ametropia, generalment se

li aconsella l'ús de lents correctores que solucionen el problema i se segueix la seva evolució mitjançant unes revisions periòdiques cada sis mesos si són al·lots i cada dos anys si són adults.

—En general, com hi veuen els arenalers?

—Li puc dir que la gent ha anat prenent consciència i de cada dia més es cuiden la vista. Bé sigui perquè des de fa tres anys tenen facilitats per revisar-se la vista aquí mateix, a S'Arenal, o bé perquè nosaltres disposam d'un gabinet complet d'òptica-optometria i també d'adaptació a lents de contacte, això ha facilitat molt a la gent el que pugui tenir esment dels seus ulls i no haver d'anar a Palma amb la consegüent pèrdua de temps que suposa.

—Quines novetats hi ha a l'òptica?

—L'òptica ha avançat molt aquests darrers anys.

Tant els diferents tipus de lents correctores, com en les lents de contacte i, naturalment, en muntures.

Quant a les lents correctores podem parlar de les «lents fotocromàtiques» que canvien de color segons el grau d'intensitat de la llum solar i que, a Mallorca, són molt útils ja que durant tot l'any ha una forta exposició als rajos solars. Al vespre, aquests lents es tornen clars, servint així per a tot el dia.

Les «lents reduïdes», que són especials per gent amb graduacions altes, tant en miopia com en hipermetropia, tenen uns grans avantatges. En primer lloc que són molt més estètiques i s'elimina el que antigament es deia «culs de tassó», i després que són més lleugeres i, per tant, més còmodes de dur.

Les «lents progressives», que van substituint les antigues lents bifocals per tenir més avantatges òptics ja que, pel fet d'ésser una lent multifocal, es poden dirigir a totes les distàncies cosa que amb les bifocals no es pot fer ja que només serveixen o bé per mirar prop o bé per mirar lluny, però es perden les distàncies d'entremig. I també evitem el problema de la ratlla enmig de l'ull. Es tracta, actualment, de la lent més completa que hi ha dins el camp de l'òptica.

Després per als al·lots, tenim les «lents orgàniques». Els seus principals avantatges són que no es rompen i així podem estar tranquils que els ulls de l'al·lot no resultin perjudicats a conseqüència de qualque estella de vidre si es rompen les ulleres. També són més lleugeres que les lents de vidre. El seu únic defecte és que hem d'anar alerta amb que es ratllin.

—Disposau a la vostra

òptica d'ulleres boniques?

—Actualment, a part de la seva funció correctora d'una diferència visual, les ulleres també són moda i formen part del vestir i de la personalitat de cadascú que les du. Per això mateix, hi ha una gran diversitat de models, formes i colors.

Tot els grans modistos creen dissenys d'ulleres, i entre els més destacats hi ha Cristian Dior, Charles Jovadan, Silvette, Cazal... que cada temporada imposen noves formes i colors com es fa amb els vestits, per fer així uns models més elegants i atractius.

—Quan a les lentilles, què ens pot dir?

—En aquest tema s'està avançant molt, avui. I podem classificar-les en dos tipus: les dures i les blanques. Cadascuna d'elles amb les seves variants.

Nosaltres preferim les lents de contacte blanques, mentre no hi hagi incompatibilitat per poder dur-les, ja que no tothom ho pot fer. S'han de fer una sèrie de proves de graduació, tolerància de l'ull, confort..., tot aquest conjunt de proves és el que ens pot fer veure si una lentilla és factible o no en una persona determinada.

Per altra banda, hi ha les lents de contacte d'ús diari i la darrera innovació d'aquestes ja la frueixen algunes persones de S'Arenal, és la lent permanent, la qual és molt més confortable i apta podent inclús dormir amb elles.

Bé supòs que la gent de S'Arenal ens coneixerà un poc més a fons i ens segueixi donant la seva confiança per cuidar dels seus ulls. I quan vulguin poden passar per l'OPTICA ARENAL per fer-se un control de visió totalment gratuït o per si desitgen una informació més àmplia sobre aquests temes.

CENTRE MÈDIC
MIRAMAR

Centre de reconeixement mèdic-psicològic,
per a conductors i caçadors.

MEDICINA GENERAL

Classes A-1, A-2, LCC, C, D, E
ACUPUNTURA

C/. Miramar, 9 - Tel.: 490222

S'Arenal (Mallorca)

**DEPARTAMENT DE HERBODIETÈTICA
DEL CENTRE TÈCNIC SANITARI ANTONI
GUTIÉRREZ**

FISIOTERAPEUTA - NATURÒPATA COLG. N. 1938
PLANTES MEDICINALS - ALIMENT DE RÈGIM -

COMPLEMENTOS VITAMÍNICOS
CONSULTA: HORES CONCERTADES

CARRER BARTOMEU CASTELL, 27 - TEL.: 490164
COLL D'EN RABASSA

GUIA MEDICA

SERVEI MEDIC QUIRURGIC BADIÀ. Igualatori mèdic, servei mèdic d'urgència, A.T.S., injeccions, tensió arterial, consultes ginecologia, làser, ona curta, electrocardiogrames, anàlisis. Centre Comercial "Aldea Blanca" (Bahía Azul). Tels. 238012 - 281313.

CENTRE MEDIC MIRAMAR. Medicina General (Igualatori), acupuntura xinesa. Carrer de Miramar, 9 - S'Arenal de Mallorca.

HERBA SANA. Herboristeria, nutrició, dietètic, acupuntura, fisioterapeuta - naturòpata, manicura, pedicura. Carrer d'en Cirerol, 6. Tel. 492456. S'Arenal.

QUIROMASSAGISTA. Massatges terapèutics i de rehabilitació, artrosi, escoliosi, lumbàlgies, dorsàlgies, ciàtiques, varius, cel·lulitis, mal de cap, estrenyiment, paràlisis facials, etc. Esport Centre Son Verí. Carrer Costa i Llobera, 1. Tel. 263834. S'Arenal de Mallorca.

CLINICA DENTAL. Dr. Antoni Bonnín i Horach. Carrer Marineta, cantonada Plaça Reina Maria Cristina. Tel. 266018 - S'Arenal de Mallorca.

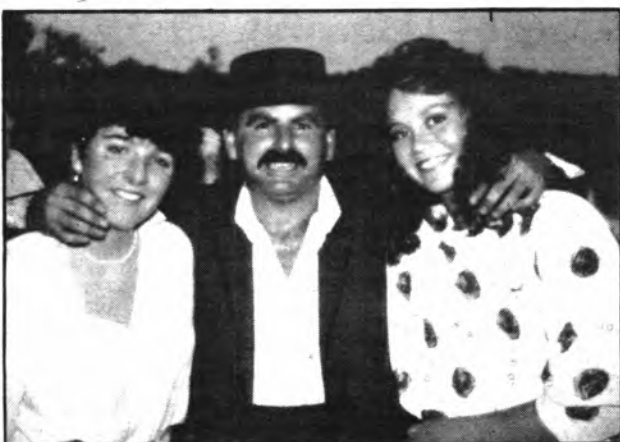
CENTRE DE GIMNASTICA. acupuntura i dietètica, necessita monitora o professora de gimnàstica. Tel. 492456.

Festa al Club d'Equitació Veracruz

Després de la actuació, sopar per tots els socis i convidats.

El club d'equitació Veracruz, de S'Arenal, celebra una festa. Als pintorescos terrenys del Rancho Vera-

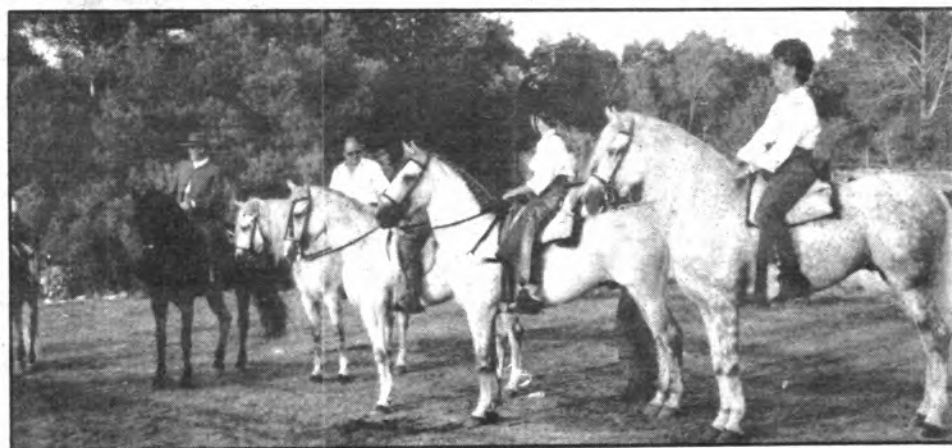
En Marc Teruel i Martínez (al centre de la foto) molt conegut als àmbits cavallístics de S'Arenal, està en tràmits de divorci de Na Lili, la seva dona, de la qual fa dos anys que està separat. En Marc, se sent molt feliç de ser fadrí, i de poder lligar amb les angleses que se barallen per ell.

cruz se celebrà una exhibició de domesticació i muntada. Més d'una trentena de cavalls, tots ells preciosos, muntats per cavallistes vestits de curt delitaren amplament la gent que acudí a veure la festa. Art, destresa, elegància, perícia, bellesa, mestria és el que es va veure aquell horabaixa.

El «Club Equitación Veracruz» donarà què parlar, i molt. Es gent que en sap molt, i els actes que han fet, feren i faran duran sempre el senyal de fer les coses bé.

Enhorabona mestres. Mestres i senyors.

Al festival d'equitació hi poguérem veure el coronell en cap de la cria de cavalls de balears, Lluís Jover, entre altres personalitats.

Els millors cavallers i les millors amazones de la comarca se donaren cita al Rancho Veracruz de S'Arenal.

Miquel Salvà de l'Hotel Honderos en un moment de la seva actuació.

PREPARACIO ADECUADA + ESFORÇ PROPI = FEINA SEGURA

PREPARACIÓN ADECUADA + ESFUERZO PROPIO = TRABAJO SEGURO

NOVA BOTIGA

COMERCIAL *Ruiz*

**MOBLES - DECORACIÓ -
OBJECTES DE REGAL**

CARRER DE GASPAR RULLAN GARCIES, 20
D'AVANT EL CONSULTORI DE S'ARENAL

El Col·legi Públic de S'Arenal - Ciutat està enhorabona. S'ha convertit en escola catalana amb la total conformitat i alegria, pares i professors i alumnes, el 85 % dels quals no són de parla habitual mallorquina.

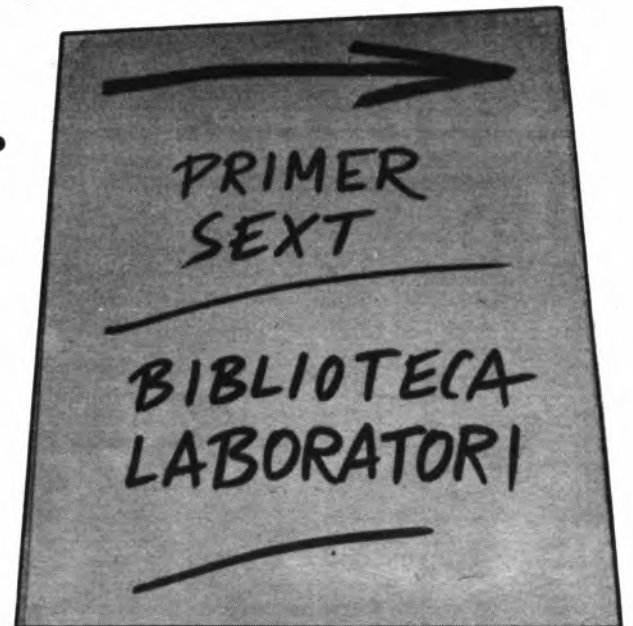

Els picapedrers continuen fent feina als afores de l'edifici.

Obert el Col·legi Francesc de B. Moll de S'Arenal

Una cinquantena d'alumnes i sis professors han inaugurat la nova escola de S'Arenal.

El passat dia primer d'octubre, fou inaugurat el Col·legi Privat Francesc de B. Moll de S'Arenal que dirigeix Na Margalida Thomàs de la Guarderia Infantil Petitó.

De moment, s'imparteixen estudis d'EGB, però la direcció del col·legi pense

construir un nou bloc on se podrà fer el baxillerat.

L'edifici, encara no està acabat, manquen detalls i ornamentació als exteriors, tanmateix les aules, estna en perfectes condicions per acollir als alumnes i professors.

Els projecte educatiu del col·legi és el següent:

Projecte educatiu Preparar als nins «per la vida»

Es a dir, que l'escola faciliti a l'alumne una formació integral que el capaci per a viure com una persona, com un ciutadà, i per poder desenvolupar una professió.

Objectius:
Aprendre a esser re-ponsables:

- Esser puntual.
- Dur el material necessari.
- Presentar els treballs nets i ordenats.
- Estar atent dins la classe.
- estudiar cada dia.
- Participar en tot lo que organitza l'escola.
- Tenir esment de lo seu i de lo dels altres.

Aprendre a esser lliure, solidari i just amb els altres.

—Escollar les distintes opinions.

—Aprendre a guanyar i a perdre.

—Els seus drets acaben a on començen els drets dels altres.

—Aprendre a escoltar i a dialogar.

—Valorar el que fan per ell els majors.

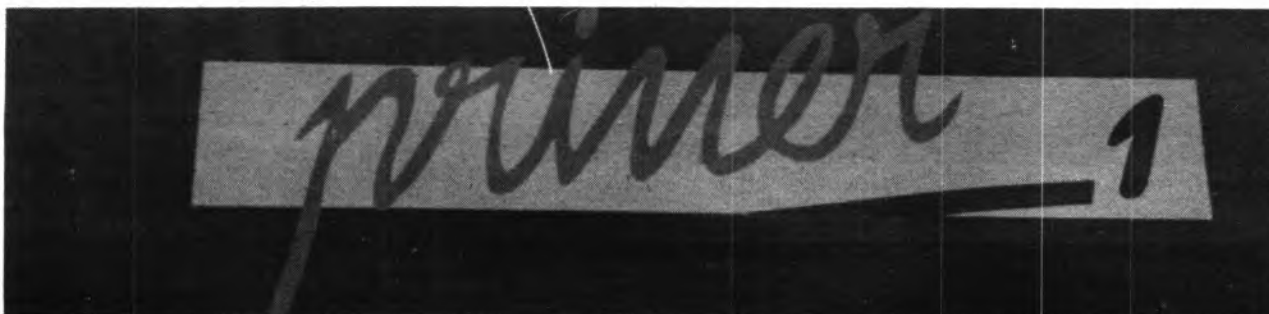
—Col·laborar a les feines de ca seva i de l'escola.

—Evitar les burles i actituds ofensives.

—Ajudar els companys.

—Interessar-se per els problemes dels altres.

—Aprendre a parlar, llegir i escriure correctament la llengua pròpia del País.

Les multes per excès de velocitat són molt més cares

El Ministerio del Interior ha augmentat considerablement la quantia de les multes per excès de velocitat. Les noves quantitats han sortit al BOE del passat dia 1 de setembre i són aquestes:

Els excessos sobre limitacions específiques de 50 km/hora o menors: Fins els 55 km/h 4.000 ptes.

Més de 55 km/h. i fins els 60 km/h, 8.000 ptes.

Més de 60 km/h. fins els 65 km/h, 12.000 ptes.

Més de 65 km/h. fins els 70 km/h. 15.000 ptes.

Més de 70 km/h. fins els 75 km/h, 20.000 ptes.

Més de 75 km/h. fins els 80 km/h. 25.000 ptes.

Més de 80 km/h. 25.000 ptes.

Tot això sense perjudici de la retenció del carnet de conduir.

Els excessos de velocitat sobre les altres limitacions se sancionaran així:

Els excessos de fins un 10 % sobre el límit establert amb 4.000 ptes.

Els de fins el 20 %,

8.000 ptes.

Els de fins el 30 %, 12.000 ptes.

Els de fins el 40 %, 15.000 ptes.

Els de fins el 50 %, 20.000 ptes.

Els de fins el 60 %, 25.000 ptes.

Els superiors al 60 %, amb 29.000 ptes.

Les sancions per conduir perillosament van des de les 5.000 ptes. fins a les 29.000 ptes.

Conduir sense el permís de circulació o sense la tarja d'inspecció tècnica suposarà una multa de 10.000 ptes si no es posseeixen els documents i 1.000 ptes. si no es du al damunt.

Conduir sense el permís de conduir o amb aquest intervingut, suspès, revocat o anul·lat amb 29.000 ptes, sense perjudici de l'aplicació de suspensió del carnet de conduir.

Multes de 5.000 ptes. per als conductors amb el carnet caducat.

Les multes, a partir d'ara, s'hauran de pagar en paper de pagaments.

Si no es paguen abans del termini establert els jutjats s'encarregaran de la qüestió.

Primera Assemblea Il·lenca d'Ordres i Congregacions Religioses

El passat dia 4 d'octubre la Porciúncula serví de marc per a la Primera Assemblea de la Unió de Religiosos i Religioses de Balears. Hi assistiren membres i representants de totes les Congregacions i Ordres Religioses de les Illes.

Els objectius d'aquesta Primera Assemblea són el manteniment i potenciació de les relacions entre els religiosos i la planificació del camí que ha de seguir l'Església a les Illes.

L'Assemblea fou presidida pel secretari de CONFER estatal, el Pare Alfredo María Pérez, dels claretians, i per la secretària general, Carmen «amaya». El bisbe de la Diòcesi, Monsenyor Teodor Ubieda Gramaje, presidí la celebració de l'Eucaristia i féu un breu parlament als assistents.

Antoni Ribes, de Terra Lliure, serà traslladat d'aquí a pocs dies a una presó de Catalunya

Barcelona / DdB

◇ Antoni Ribes, de Terra Lliure, empresonat a Carabanchel, serà traslladat aviat a un centre penitenciari de Catalunya, segons va comunicar ahir personalment Andrés Márquez, director general d'Institucions Penitenciàries de l'administració central, al senador Francesc Ferrer, que s'havia interessat pel tema.

Márquez va assegurar que els altres presos de Terra Lliure, Montserrat Tarragó, Carles Sastre, Jordi Cort i Jaume Fernández, també seran traslladats si ho demana la Generalitat.

Precisament per demanar el trasllat d'aquests presos a

Catalunya, sis membres dels Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans van ocupar ahir al matí, durant dues hores, les dependències del centre d'Assistència Social i Penitenciària que la Generalitat té a la plaça Marquès de Camps de Girona, segons informa Antoni Fernández.

Els membres del comitè de solidaritat van manifestar el seu suport "als presos polítics que avui han arribat al dinovè dia de vaga de fam a la presó madrilenya de Carabanchel". Els independentistes van abandonar la tancada quan el conseller Xicoy va acceptar entrevistar-se demà mateix amb els familiars i advocats del presos amb la

finalitat de tractar la qüestió del seu trasllat.

Acció de la Guàrdia Civil

D'altra banda, segons la Guàrdia Civil, quatre independentistes van ser detinguts ahir a Sant Just Desvern, després d'agredir un lloc de la Creu Roja. Els soldats de la Creu Roja van contestar a l'agressió, segons les mateixes fonts, i van tenir un accident amb l'ambulància mentre perseguïen els autors de l'agressió.

Per la seva banda, fonts del MDT i dels familiars dels detinguts asseguren que mentre un dels joves anava a curar-se una ferida va ser retengut pels soldats de la

Creu Roja i que les detencions les va fer la Guàrdia Civil a la matinada, al domicili dels independentistes, sense cap ordre judicial ni explicació de motius.

Finalment, el tribunal europeu de Drets Humans va començar ahir els contactes amb les parts interessades per fixar la data en què es jutjarà els possibles greuges contra els independentistes catalans condemnats el 1982, acusats d'haver assassinat l'industrial Josep Maria Bultó. El govern espanyol, que és el demandat en aquesta causa, i els advocats dels demandants Xavier Barberà, Antoni Mesegué i Ferran Jabardo, hauran de posar-se d'acord en la data.

ASTROLOGIA

Joan Tomàs Hernández

Àries

Bon dia per declarar els teus sentiments més profunds i ocults fins ara. Si no ho fas, la felicitat trontollarà un xic.

Taure

Aquesta nit et costarà dormir per problemes relacionats amb la feina. Soluciona'ls amb diplomàcia.

Gèminis

Mercuri et transmetrà les vibracions necessàries per enriquir el teu sentit de l'humor. És la millor medicina.

Càncer

Sensualitat associada amb les arts. Dionís, Venus i Júpiter et protegiran tot el dia. No et reprimeixis.

Lleó

Treballant en equip les aspiracions més elevades prendran forma i es faran realitat aquest cap de setmana.

Verge

No permetis que el teu estat d'ànim positiu es torni feble. L'amor és el millor estimulador.

Libra

Les coses pendents d'un fil generalment cauen. Estalvia l'últim possible error: que es trenquin.

Escorpió

Et recomano que facis una llarga i saludable excursió a peu. Carregaràs energies tel·lúriques pel cor.

Sagitari

L'ànima et demanarà velocitat més enllà dels límits raonables. Dia excel·lent pels amants dels vols ultraleugers.

Capricorn

És molt important que et prenguis més seriosament el descans setmanal. La setmana que ve serà molt activa.

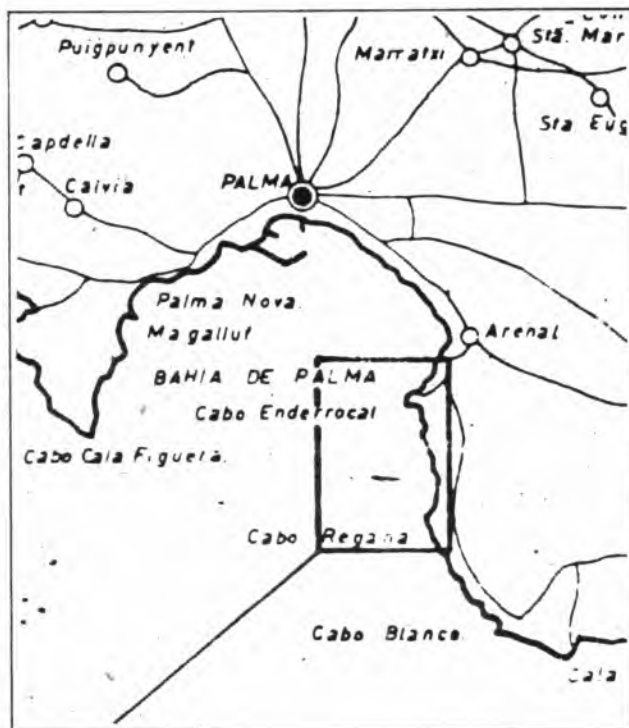
Aquari

Tindràs experiències vitals positives importants per la resta de la teva vida. La situació no serà fàcil. Èxit final.

Peixos

Els núvols de gelosia i dubtes desapareixeran. És l'hora de demanar disculpes i mirar al futur amb alegria.

Es construirà una escullera a Cap Enderrocat

La zona enmarcada davant Cap Enderrocat serà acotada com a reserva marítima, hi estarà prohibit pescar.

La Conselleria d'Agricultura i Pesca tenia previst per a finals del mes de setembre comptar amb tots els permisos pertinents que permetin la construcció d'una escullera a la zona de Cap Enderrocat. Aquesta zona, una vegada que

acabin les obres, es declararà zona de reserva marítima.

El director general d'Agricultura i Pesca del Govern, Miquel Angel Borràs, feu aquesta breu història dels esdeveniments: «Aquesta qüestió va ser

tractada a la IX Junta Nacional de Cultius Marins (Jacumar) que es va fer fa poc a València. Allà, entre altres qüestions, es desbloquejaren els petits problemes que impediien la realització d'aquest projecte amb la promesa que abans de final del mes de setembre disposaríem de tots els informes favorables de l'expedient de l'escullera i el seu balisament. L'escullera es trobarà entre Cap Blanc i Cap Enderrocat i el seu pressupost arriba els set milions de pessetes».

En aquest projecte hi participaran l'Ajuntament de Lluçmajor i les Marines espanyoles i dels Estats Units. «A causa de la dificultat que hi ha en la col·locació de les peces intervindran helicòpters de la Marina dels Estats Units. Desconec, pel moment, més detalls al respecte, però la seva intervenció és necessària per a la disposició dels blocs», segons paraules del mateix Borràs.

En total hi haurà quaranta vuit blocs de 1'76 d'alt per 2'50 d'amplada. Es col·locaran a quatre zones al llarg d'uns 121 per 225 metres. Aquesta escullera impedirà la pesca d'arrastament i així l'ecosistema de la zona es podrà regenerar. Els blocs estaran configurats de manera que no conformin un bloc únic, sinó que entre ells hi haurà forats que permetran el pas de l'aigua i de les espècies marines menors.

Una vegada acabades les obres, la zona es declararà «zona de reserva marítima, per la qual cosa quedarà prohibida la pesca i l'extracció d'arena que, fins ara, el MOPU feia per regenerar les platges», segons el mateix Borràs.

El mal necessari del turisme

M'agradaria sortir de casa i no veure els meus germans convertits en criats d'una Europa que, es vulgui o no, encara ens ignora, com no sigui pel plat típic, el sol típic i el tòpic de la cursa de braus. M'agradaria, però no veig que de moment sigui possible

Urbanitzar o no urbanitzar sembla ser la qüestió, arreu del nostre territori. I contenir, si es pot, el desgavell urbanístic. Tema difícil, més encara després de tants anys d'explotació indiscriminada del terreny, i davant una realitat que fa del turisme, avui encara, i cada vegada més, i també malgrat tot, el negoci més pròsper arreu l'Estat espanyol. Conservar el patrimoni de la terra i els costums, la identitat d'un poble, es veu enfrontat en aquesta situació amb la necessitat de viure, per uns quants, i la possibilitat d'enriquir-se, per a uns altres. I no s'hi veu sortida clara, ara per ara. Els governants, suposo, posats entre l'espasa i la paret, deuen capejar el temporal com poden, i segurament es veuen empesos a tolerar molt i prohibir molt, forçats a actuar lluny de les seves pròpies teories i conviccions, i jo crec que s'hi veuran cada vegada més, que això és com una fruita madura, podrida, si voleu, que pesa molt, està a punt de caure, o ha caigut i ha enllefiscat d'imundícia tot el redol on ha anat a parar. Les coses mai no tornaran a ser com abans, a molts llocs perquè la degradació del territori, les urbanitzacions, són com bolets que han crescut en munió, i a d'altres perquè tampoc no tornaran els temps pacífics, idíl·lics, que feien possible una comunió amb la naturalesa, o l'explotació per part d'un senyor feudal d'una terra gairebé verge, perquè tampoc el senyor no disposava de l'economia i de la maquinària necessària per a desvirgar-la.

No tornaran els bons temps, quan els avis anaven amb barret gris i somriure ample per la Rambla de Barcelona, i es coneixien gairebé totes les famílies i es saludaven, una mica sorpresos per l'entortolligament modernista dels nous temps, l'equilibrisme de formes arquitectòniques, l'arrel romàntica de la Renaixença literària, el gust clar i llampant de la nostra llengua impresa en lletres de motlle, la revolta de les classes obreres enfront d'una situació social, política, industrial, ja precària. Passaven els carros, els pagesos encara no conreaven flors, calçaven espadenyes, puntejaven una sardana emmidonada a qualche racó del Barri Gòtic, els capellans duïen sotana i barret ample, hom els besava amb respecte la mà, l'anell, si era un bisbe, l'home del sac es corbava sota la feixugor d'una vida de derrota, les modistes anaven a la capella de Santa Llúcia, l'ou com balla, el dia de Pasqua, els bastaixos esguardaven l'horitzó i sabien que allí baix, al port, l'aigua era clara, llampant, com una patena d'argent, i que ser un mosso forçut i de cor ample era una credencial per al futur.

Os'ho creien; hom creia en un futur nostrat, sense intrusions. Aviat anaren arribant els trens de misèries, gent que fugia de casa seva per so-

breviure en una terra estranya. Tot canvià ràpidament, com els temps. Després, cap als darrers anys del franquisme, arribà la invasió —subtil?— del turisme. Hom pot agafar el cotxe, per la carretera de la costa, i admirar-se de la ringlera de casetes, casotes, disperses, rètols, mastodontics caixons de Coca-Cola, que són hotels de moltes estrelles, que engarlanden la vorera de Catalunya, amunt i avall. Hom podria pensar que Déu feu la mar i potser els peixos, feu l'escuma i potser l'home, i després deixà que l'home transformés l'escuma blanca en tot un collaret d'edificacions embrutidores. Sí, però, tanmateix, ¿qui les desfarà? No es pot enderrocar una obra que, al capdavant, té la clau de la subsistència de gairebé tot un poble. O la meitat d'un poble; no ho sé ben bé.

Déu —o qui sigui— deixà que l'escuma viatjés damunt la mar fins a les illes Balears. L'escuma envoltà, potser i tot des dels temps romàntics, l'illa de Mallorca. La gent deixà el camp, deixà les taronges, dolces i aspres, els tarongers daurats farcits de fruits que tanmateix no eren d'or, perquè ho eren només a les rondalles. L'or venia —i continua venint— del turisme. Ja m'agradaria a mi que no en vingués, ho dic de tot cor. M'agradaria sortir de casa i no veure els meus germans convertits en criats d'una Europa que, es vulgui o no, encara ens ignora, com no sigui pel plat típic, el sol típic i el tòpic de la cursa de braus. M'agradaria, però no veig que de moment sigui possible.

L'escuma blanca ha quallat també a la meua illa nadiua, Menorca. Tard, però ha quallat. Avui veig que els governants es donen estranyament la mà, des de la dreta a l'esquerra, per contenir la devastació no gens subtil del territori, prohibint hotels, apartaments i de passada qualche casa d'algun illenc ben intencionat, perquè de rebot rep tothom. És la histèria de la contenció. Tanmateix, no crec que sigui aquest l'únic camí. Perquè si no donem al poble alternatives, aquella mitja vida, o vida sencera de la població que depèn dels visitants, ¿on trobaran solucions? Si no collim la fruita quan és madura caurà i esquitxarà tothom. I el problema no és collir-la, sinó que la collita sigui rendible.

Pau Faner és un novel·lista menorquí

El XIII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó

Gabriel Janer Manila

Entre el 27 de setembre i el 2 d'octubre s'ha celebrat a Mallorca el XIII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó amb tres temes de fons entorn dels quals han girat les tretze ponències previstes i les cent divuit comunicacions presentades. El regne privatiu de Mallorca i la Mediterrània (1230-1349), 1287: La incorporació de Menorca, i La Corona d'Aragó i l'Atlàntic. Especialistes en història del Mediterrani vintaus d'arreu d'Europa i d'Amèrica han assistit als actes del Congrés, han aportat els resultats de les seves investigacions i han pres part en els debats.

La trajectòria d'aquests congressos, d'ençà del 1908 en què se celebrà el primer a Barcelona amb el propòsit d'estudiar la figura de Jaume I, el rei conqueridor, i la societat del seu temps, ha significat la consolidació dels estudis històrics sobre la realitat social i política de l'antiga Corona Catalano-aragonesa, mentre estimulaven la recerca i afavorien el coneixement d'una història silenciada.

Fins dotze anys després d'aquell primer Congrés no se celebrà el segon, a la ciutat d'Osca. Es podria afirmar que va ser un dels punts culminants quant a la consolidació, en celebrar-se per primera vegada a Mallorca, l'any 1955. En aquell IV Congrés hi assistiren els grans mestres de l'època: els professors Batllori, Lacarra, Boscolo, Vicens Vives, Reglà, Hillgarth, Burns, Heers, Peyronet, Durlat, Soldevila, Rubió, Santamaria, que enguany ha tingut al seu càrrec la ponència inaugural, etc. Llavors el debat va centrar-se especialment en l'època d'Alfons el Magnànim i s'hi varen inscriure més de 250 congressistes.

Ara, en retornar a l'illa, el Congrés troba una terra molt canviada en relació amb la de fa trenta-dos anys, tant en l'aspecte econòmic com socio-cultural. I també, dues institucions llavors inexistentes: la Universitat de les Illes Balears i l'Institut d'Estudis Balearics, que n'ha assumit les funcions organitzatives.